

"Tėvynė" Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Pėtvynė
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienijose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly, "Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 42 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Spalio (October) 20, 1933. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XXIV

Vokietija Apleido Nusiginklavimo Konferenciją ir Tautų Sąjungą

Sučiuo „Fašistinį Šamokslą“

Nutarė Boikotuoti Prekes

VOKIETIJA APLEIDO NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJĄ IR TAUTŲ SĄJUNGĄ.

Berlynas, Vokietija, spalio 15. — Vakar Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad Vokietija apleidžia nusiginklavimo konferenciją, kuri vyksta Genevoje ir išstoja iš Tautų Sąjungos. Tai ji padaro dėlto, kad nusiginklavimo konferencijoje jai nesuteikiama lygybės ginkluoties, kurią teisę iš jos yra atėmus po Didžiojo Karo Versalėj padaryta sutartis. Tuo tarpu Vokietija paskelbia, kad ji pasiryžusi sunaikinti paskutinį kulkšvaidį ir paleisti paskutinį kareivį, jei tai sutiks padaryti ir kitos valstybės.

Tą pačią dieną prez. Hindenburgas pasirašė dekretą, kuriuo paleidžiama Vokietijos reichstagas (seimas). Naujo seimo rinkimai skelbiama lapkričio 12 dieną. Šiuose rinkimuose, be naujų atstovų rinkimo, piliečiai turės užginti ar nupeikti Vokietijos vyriausybės elgėsi kaslink apleidimo nusiginklavimo konferencijos ir išstojimo iš Tautų Sąjungos.

Vos spėjus pasklaidyti žinioms apie tai, kad Vokietija iš minimų įstaigų pasitraukė, žmonėse atsirado pritarimo: netrukus gatvėse pasipylė didelės demonstracijos, kurioms vadovavo naciai. Minima demonstracija buvo panaši į tas demonstracijas, kurios budavo laike Didžiojo Karo. Matyt, kad krašto piliečiai Hitlerio vadovaujamos valdžios elgesiu pritaria.

Taikos Konferencija Tėšama.

Geneva, spalio 16. — Vokietijai iš nusiginklavimo konferencijos išstoja, padaryta 10 dienų pertrauka. Spalio 26 dieną konferencijos posėdžiai vėl bus la'komi, nors Vokietija juo se gal ir nedalyvaus. Tiesa, konferencijos padėtis pusėtinai pasunkėjo, bet tikima ją tinkamai užbaigti ir šį tą konkretaus atsiekti. Dedama pastangos į konferenciją ir Tautų Sąjungą sugrąžinti Vokietiją, kuriai tuo klausimu pasiūsta specialė nota.

Sąjudis Visame Pasauly.

Vokietijai nusiginklavimo konferenciją demonstratyviai apleidus ir iš Tautų Sąjungos išstojus, visame pasauly kilo didelio sąjudžio. Hitleriui, mat, užėmus Vokietijos kanclerio vietą, jis plačiai užsimojo už atgavimą Vokietijos žemių ir iškelimą vokiečių tautos. Jo pastangomis pamota ranka ir i Versalės sutartį ir su ja nesiskaitoma. Dabar k'la klausimai: k'la darys Hitlerio vadovaujama Vokietija iš dviejų žymių pasaulinių įstaigų išstojus? K'la reiks daryti, jei ji i nieką neatsižvelgdama pradės ginkluotis? Visuose kraštuose dabar plačiai kalbama apie karį, kuris bile momentu gali iš-

ku. Jei Vokietijos žmonės savo balsais Hitlerio žygius užg'rs ir jei pradės ginkluotis, Francija ir jos talkininkės, n'e-ko n'elaukę, pradės okupuoti Vokietijos tam tikras teritorijas. Jei Vokietija jaučiasi g'ne'šitai galinga kariauti — gal: prasidėti karas.

SUCHIUO „FAŠISTINĮ ŠAMOKSLĄ“

Philadelphia, spalio 13. — Jau kiek laiko atgal vyriausybės agentai nūžiuorėjo „fašistinj veikimą Amerikoje“. To veikimo vadu buvęs tulas Smithas, kuris buvo pasiryžęs vyksti į Washingtoną su puse milijono apginkluotų „kareivių“ ir pareikalauti prezidento Roosevelto, kad jis pasiskelbtų diktatoriumi. Philadelphiaje m' nimas Smithas jau surekrutavo daug jaunų vyrų, paimdamas nuo jų po 2 doleriu, pardavinėjo jiems khaki marškinius ir apkasuose naudojamas kepurės. Spalio 12 d. policija padarė krataų „fašistų“ buveinėje. Surado ir konfiskavo daug užtaisytų revolverių, durklių ir kitų karo pabukų. Ten rasti ir suareštuoti 27 jauni vyr'ai-fašistai. Jie jau laukę įsakymo susijungti su kitomis grupėmis ir maršuoti į Washingtoną augščiau minima tikslą atlikti. Suimta ir vienas jų „generolas“. Spalio 16 d. vadas, Smith, pats pasidavė. Tuo, turbūt, šis fašistinis pasimojimas ir užsibaigs.

NUTARĖ BOIKOTUOTI PRAKES.

Washington, D. C., spalio 14. — Čia laikyta Amerikos Darbo Federacijos konferencija nutarė paskelbti boikotą Vokietijos prekėms. Kartu boikotas skelbiama ir tų kraštų prekėms, kur varžoma laisvos darbininkų unijos. Tomis valstybėmis minty turima Italija, Rusija ir Kinija.

Originaliai patiekta rezolucija tokio boikoto paskelbimo reikalavo tik Vokietijai, bet rezolucijai komisija tą rezoluciją pertaisė taip, kad boikotas apimtų visas tas šalis, kur persekiojama darbininkų unijos. Prieš rezoluciją balsavo tik vienas delegatas.

Sulig šio nutarimo, visi Amerikos darbininkai kviečiami n'esi-pirkti jojeių prekių, įgabenamų iš paminėtų šalių. Bet rezolucija aiškiai pabrėžia, kad boikotą n'eliėčia tų šalių asmenų, kurie Amerikoje gyvenami bile kokias prekes išdirbinėja.

Konvencija yra nutarusi ir daugiau svarbių dalykų, kurie bus paskelbti vėliau.

PRASO GELBETI NELAIMINGIEMS.

Washington, D. C., spalio 15. — Su šia diena visoje Amerikoje prasideda keturių savaitių vajus gelbėti nelaiminguosius, kurie del ekonominio krizio dar nesupėjo darbu gau ti ir kuriems reikalinga visokiariopa pagelba. Tuo tikslu prez. Roosevelt pasakė praklabą per radio. Prezidentas savo kalboje prasė visų krašto piliečių šiame reikale nelaiminguosius remti, nepaisant jau to, kad ir valdžia deda visas pastangas jiems pagelbėti.

MONGOLIJA PASISKELBĖ NEPRIKLUSAOMA.

Shanghai, Kinija, spalio 13. — Iš Mukdeno gauta žinių, kad princas Wang, kuris vadovauja 2,500,000 mongolų, paskelbė Mongolijos nepriklausomybę nuo Kinijos. Tuo budu nuo Kinijos bus atplėsta apie 1,000,000 keturkampių mylių plotas. Manoma, kad šiame nepriklausomybės pasiskelbime figuroja Japonija, kuri nori vis daugiau Kinijos žemių pasigrobt ir sukurti Mongolijoje tokią valstybę, kokią sukurė Mandžurijoje, butent Manchukuo valstybė.

ISRADO BAIŠIAI NUODINGAS DUJAS.

Paryžius. — Clermont-Ferrand cheminio instituto direktorius, Dr. Eert, su pagelba kito chemiko isrado baisyai nuodingas dujas, kurios galima naudoti karo tikslams. Dujos surastos netikėtai, beeksperimentuojant pefrumo sudėtis. Prieš šias dujas negali išsilai-kyti jokios dabartinės dujų kaukės. Jos momentaliai prikimba prie sauso ir šlapio kuno, pereina per visokius drabužius ir tuojau pradeda ardyti kuno celes. Tos dujos esancios tokios baisyos, kad apie jas bijojami pranesti ir karo ministerijai.

PROTESTUOJAU ŪZ PUOLIMĄ SVETIMTAUČIŲ.

Berlynas, spalio 13. — Spalio 12 dieną dar keturios valstybės įteikė Vokietijos valdžiai protestą del nacių elgėsi puolant tų valstybių piliečius, gyvenancius Vokietijoje. Tomis šalimis yra: Jungt. Valstijos, Ispanija, Anglija ir Olandija. Penkios valstybės tokius protestus yra pareiskiusios kiek pirmiau. Nekurios tų valstybių net pagrumojo su Vokietija pertraukti diplomatinis ryšius, jei nacių puolimai neapsistos.

TRUMPOS ŽINELES.

Bangkok, Siamas. — Šioje srity sunkio kareiviai prieš valdžią. Suklėliai užgriebė orlaivį stoj. Kova tėšama toliau. Susirėmimai tarpe suklėlių ir kareivių eina. Yra užmuštų ir sužeistų.

Terre Haute, Ind. — Pjietnėj Indiana valstijos daly sustreikavo 2,000 angliakasių. Streikuojama delto, kad darbin'ai nepaiso NRA sutarties, versdami darbininkus dirbti subatomis. — Shangajus, Kinija. — Ruošdamas naują maršavimą mušti komunistus, Chiang Kai Shekas pasiulė už gyvus komunistų k'laivai nepaiso NRA sutarties, versdami darbininkus dirbti subatomis. —

Chicago, Ill. — Spalio 27 dieną krašto laivynas planuoja savo dieną. Bus didelės iškil-mės šimtmečio pažangos parodoje.

Roma. — Netrukus Italijos sostinėje Mussolinis rengiasi susaukti keturių didžiųjų valstybių nusiginklavimo reikale pasitarimo konferenciją.

Munich, Bavarija. — Vokietijos Hitleriui naciai buvo įteiktas sidabrinį kujalį. Hitleriui tas kujalįs įteiktas dedant kampinį akmenį Vokiečių Dailės Namui. Hitleris tuo kujaliu turėjo tris kartus suduoti, kampinį akmenį dedant. Pirmu syk sudavus, kujalio kotas nulūžo. Žmonės mano, kad tai reiškia

Iš Lietuvos

SENIŠIAUSIA TILŽES KRAŠTO GYVENTOJA NEMOKA VOKIŠKAI.

Išimtininkė Kuraienė, gyvenanti Tilžės krašte, Kaukėnų parapijoje, Šulbetvarių kaime, šventė savo šimto metų sukaktuves. Ta proga Prusijos ministeris pirminknas, ją sveikindamas, padovanėjo mažą piniginę dovaną. Kuraienė gimus 1833 metais senoje Prusų lietuvių Avižių šeimynoje. Ji išteikėjo už vyro su vokiška pavarle, tačiau ir su juo kalbėjosi lietuviškai. Vokiškai kiek pramoko tik vėliau, tačiau vos susikalba.

Senelė turi labai gerą atmintį: mintinai atpasakoja lietuviškas giesmes ir ištisus Biblijos straipsnius. Taip pat gerai atsimeina Vokiečių karus su austrais 1864 metais ir francuzais 1870 metais. Jos vyrui teko aktyviai dalyvauti tuose karuose.

LIETUVOS LENKAI PAVARDZIŲ NENORI KEISTI.

Nesena vyriausybėje ir visuomenėje kilo sveikintinas sumanymas atlietuivinti lietuviškai skambancias pavardes. Juk visokio čius, ič, ski ir kitokios galunės mums yra prikergetos lenkų ir rusų, kad greičiau lietuvius nutautinti.

Pavardėms atlietuivinti Lietuvos vyriausybė ruošia atatinamą įstatymą ir, kiek girdėti, pavardžių atlietuivinimas tikrai bus įgyvendintas jau 1934 metais, tačiau tikrai lietuviams.

Šiomis dienomis Lietuvos lenkai su garsiuoju savo kunigiu Liausu priešaky, nutarė i-teikti vyriausybei raštą, kad jie savo pavardžių keisti nenori. Na, ir gerai. Nes Lietuvos visur dabar siekiama aiškumo. Todel sutampa pageidavimai, kad lenko pavardė skambėtų lenkiškai, lietuviu — lietuviškai.

„LIETUVOS AUKSAS“ Į USZIENIUS

Lietuva tikrojo auksko neturi. „Lietuvos auksas“ — tai ginstara (auksas), kurio šimtus kilogramų k'šmet iš savo gelmių išspiauna krantus gražioji Baltijos jura. Prieš karą Lietuva buvo vienas didžiausių pasauliu gintaro gamintojų ir eksportuotojų. Tik vienoj Palangoj gintaro dirbtuvėse prieškariniais laikais dirbo apie 300 darbininkų. Po didžiojo karo Lietuvos gintaro pramonė ir prekyba žy-

Hitlerio avanturai blogas pasekmes.

Londonas. — Nors Vokietijos iš taikos konferencijos ir Tautų Sąjungos pasitraukimo reikalu Anglijos vyriausybė savo nuomonės dar nepareišė, bet tuo nuotikiu yra giliai susirupinusi.

Londonas. — Garsus rašytojas, Bernard Shaw, pareišė, kad Hitleris esąs savo vietoje. Anot jo nuomonės, Vokietiją į esamą padėti nustumė patys talkininkai, o Hitleris norįs ją iš tos padėties išvesti.

Jeruzalė. — Arabai sukėlė didelės demonstracijas prieš žydų ateivystės didėjimą Palestinoje. Keliolika asmenų suareštuota.

Iš Lietuvos

mai sumažėjo. Dabar visoj Lietuvoj yra devynios gintaro apdirbimui dirbtuvės: 6 Palangoje, 2 Klaipėdoje ir 1 Kretingoje. Palangoj gintaro dirbtuvėse šiuo metu dirba apie 60 darbininkų.

Lietuvoje pagaminti gintaro dirbiniai: karoliai, apirankiai, auskariai ir kiti papuošalai eksportuojami į Vokietiją, Franciją, Angliją, Švediją, Belgiją, Čekoslovakiją, Amerikos Jungtines Valstijas ir i kitus kraštus. Už parduotus užsieniams gintarinius gaminius Ijėtuvai kasmet gauna kelis šimtus tuk stančių litų.

Daugiausia gintaro Baltijos pajury randama rudenį, pučiant stipriems vėjams.

POLICIJA APGYNĖ KOMUNISTUS.

Rugsėjo 3 dieną viso pasaulio komunistai šventė komunistinio jaunimo šventę. Prie tos šventės sumanė prisidėti padriki, kur ne kur užsilikę Lietuvos komunisteliai. Kauno visuomenė išėjus praleisti sekmandienio popiečio į Vytauto Aržuolyną, atsirado jų keli ir pabandė savo „jėgas“. Vaikučiams begriežiant ir publikai ties ta vieta tirštai susirinkus, jie išsitraukė raudoną vėliavą, kažką šuktelėjo ir pasileido bėgti. Visuomenė, nugirdus, kad šie šaukia už komunizmą, pasileido vyti, visus tris sučiuo-pudrasškė į skiautulius vėliavą, o pačius juos pradėjo mušti. Girdėjosi balsų ir už tai, kad reikia nekviestus „rojanus“ pranašus nulinčiuoti. Įvykiu vietoje tuojau atsirado ir policija. Ji, užuot komunistus pati gaudžiusi, buvo priversta juos nuo įtužisios minios ginti. Ir atgimti pavyko tik įtempus visas jėgas.

Ta proga tenka čia pastebėti, kad komunistų veikimas Lietuvoje yra visiškai likviduotas. Jeigu atsiranda vienas kitas, tai daugiausia nežinomos profesijos žmogus. Jų žygių pasi- baigia višnomet kaip ir šiu. Ko nors gudresnio komunistai Lietuvoje nebeišgalvoja — nebėra jėgų.

Per įvykusias Vilniuje ilgų distancijų plaukiojimo rungtynes, kuriose dalyvavo 26 dalyviai, lietuvis Virbilis laimėjo Vilniaus ilgų distancijų plaukiako čempiono vardą, perplaukęs 2,000 metrų per 18 min. 20 sekundų.

Karo Siaubas Artinasi

Nusiginklavimo konferencijoje, Genevoje, Vokietija išstaitė reikalavimą, kad jai būtų suteikta lygybė apsiginkluoti, jei kitos valstybės nesutinka nusiginkluoti. Tokiam reikalavimui pirmutinė pasipriešino Francija. Pagaliau jai pritarė Jungtinės Valstijos ir Anglija. Tuo tikslu spalio 11 dieną Jungt. Valstijų atstovas Norman H. Davis, Anglijos įgaliotinis Sir John Simon ir Francijos pasiuntinys Joseph Paul-Boncour turėjo pasitarimą konferencijoje. Reikalą jie svarstė kokias porą valandų ir nutarė, kad šiuo laiku Vokietijos reikalavimo išpildyti negalima, tai yra kad ji ginkluotis negali ir kad turi prisilaikyti Versalės sutarties šiame reikale. Vokietijos diktatorius Hitleris į tai atsakė pasitraukimu iš nusiginklavimo konferencijos ir Tautų Sąjungos. Tuo Hitleris gali išprovokuoti karą. Pavyzdžiui, jei be leidimo Vokietija pradėtų ginkluotis, tai Francija ir jos talkininkai imtųsi Vokietiją suvaldyti. Del to bile laiku gali kilti karas. Prie to, Francijos ir jos draugų esanti dar nuomonė, kad Vokietija dar kartą ant kelių pakludžius — galutinai sumušus pirm to, negu ji spės tinkamai

apsiginkluoti ir pasauliui karu grumioti.

Tuo tarpu Tautų Sąjungoje, kurios trylikas metinis suvažiavimas užsibaigė spalio 11 dieną, eina baimės delei nesuspiratimų tarpe Rusijos ir Japonijos. Tarpe šių valstybių, mat, pastaruoju laiku eina smarkių ginčų už Kinų Rytinį Geležinkelį Mandžurijoje. Pri-sibijoma, kad tas ginčas gali pakenkti nusiginklavimo konferencijai ir visai netikėtai kilti karas tarpe minimų valstybių. Kadangi Rusija Tautų Sąjungos nare niekad nebuvo, o Japonija iš minimos sąjungos išstojo, tai šių valstybių Tautų Sąjungą negalinti kontroliuoti ir todėl visko galima tikėtis. Tiesa, Rusija kariauti nenori, bet kitaip yra su Japonija: jai reikalinga ekspansija ir ji numato, kad tarpe Rusijos karas turi kuomet nors įvykti. Todėl jos nuomone su Rusija dabar kariauti būtų geriau, negu tuomet, kai Rusija gerai apsiginkluos.

Nusiginklavimo konferencijoms vykstant, paprastai, visokių kaltė eina. Bet šiuo tarpu jos yra logingos ir karo siaubas pasauliui grumoja net vie jose rimitose vietose iš Vokietijos ir Japonijos militaristų pusės.

Visą Gyvenimą Su Spauda

(F. Bortkevičienės 60 metų sukaktuvių proga)

Buvo laikai, kada ir norėdamas atsakomuoj redaktorium negalėtumei pasidaryti: tai buvo rusų valdžios Lietuvoj vieš-patavimo laikai. Tada laikraščiai redaguoti sunku buvo gauti valdžios leidimas. Po „Vilniaus Žinių“, Petro Vileišio leistų ir Povilo Višinskio redaguotų, 1907 m. pasirodo „Viltis“ ir 1909 m. „Lietuvos Žinios“. „Vilties“ redaktor. pasi-rašinėjo Ant. Smetona, o „Lietuvos Žinių“ — Felicija Bortkevičienė. Lietuvių spaudoj ir visuomenėj F. Bortkevičienė buvo jau žinoma. P. Višinskio spaudos darban įkinkyta, jau prieš tai ji bendradarbiavo slaptajam „Varpui“ ir „Ukininkui“, dirbo vadinamoje „Kankinių kasoje“. Už josios pečių dirbo nemaža įžymių žmonių. Ji tebėjo kuklias atsakomosios redaktorės pareigas ne vien „L. žiniose“, bet ir „Lietuvos Ukininke“, kurį pati įsteigė.

Ligi 1905 m. dalyvauja įvairiose slaptose lietuvių organizacijose ir siuntinėja į užsienius „Varpo“ suredaguotąją medžiagą.

Ji visa širdžia atsiduoda vien spaudos ir visuomenės darbiu. Josios namai, tada visai negausingų lietuvių inteligentų, kurių laiką buvo Vilniaus lietuvių viešojo gyvenimo vidurkelio. 1906 m. lanko Lietuvos kalėjimų, tiekdamą pagelbą už lietuvių nukentėjusius žmonėms. Tais pačiais metais su-serga ir miršta J. Bortkevičius. Vyrui mirus, persikelia gyventi į redakciją, kuri pasidaro josios gyvenimo tikslu, josios namais.

Rusų policija dažnai baudžia F. Bortkevičienę, sodina ją į kalėjimą. Pasauliniam karui prasidėjus, ji sumano per Sibirį pasiekti Ameriką, bet tai nepasiseka. Tuo pat laiku ji imasi į Rusiją išstremtyų prusių lietuvių lėptimo darbo, dalyvauja lietuvių konferencijoje Stokholme ir tt. 1918 m. grįžta į Vilnių. 1919 m. liepos mėnesį bolševikai ją suima ir uždaro Smolensko kalėjimą. Paleista iš bolševikų nelaisvės, grįžta į Kauną ir vėl stoja į darbą visuomenės dirvoje ir spaudoje.

1920—21 m. jos vardas kelias atvejais iskildavo politinėse padangėse. Bet kukli iš prigimties, ji neieško garbės ir ligi šiol tebetruoja savųjų tarpe, pasilikdama ištikima savo viennmčiams ir lietuviškajai spaudai. Poniai Bortkevičienei minint 60 metines gyvenimo sukaktuves, linkime dar ilgus metelius pagyventi ir, kaip ir praeyti, lietuvių tautos švietimo ir kultūrinimo plotmėje dar daugdaug nuveikti.

Ji buvo laikai, kada ir norėdamas atsakomuoj redaktorium negalėtumei pasidaryti: tai buvo rusų valdžios Lietuvoj vieš-patavimo laikai. Tada laikraščiai redaguoti sunku buvo gauti valdžios leidimas. Po „Vilniaus Žinių“, Petro Vileišio leistų ir Povilo Višinskio redaguotų, 1907 m. pasirodo „Viltis“ ir 1909 m. „Lietuvos Žinios“.

„Vilties“ redaktor. pasi-rašinėjo Ant. Smetona, o „Lietuvos Žinių“ — Felicija Bortkevičienė. Lietuvių spaudoj ir visuomenėj F. Bortkevičienė buvo jau žinoma. P. Višinskio spaudos darban įkinkyta, jau prieš tai ji bendradarbiavo slaptajam „Varpui“ ir „Ukininkui“, dirbo vadinamoje „Kankinių kasoje“. Už josios pečių dirbo nemaža įžymių žmonių. Ji tebėjo kuklias atsakomosios redaktorės pareigas ne vien „L. žiniose“, bet ir „Lietuvos Ukininke“, kurį pati įsteigė.

Ji nebuvo šiaip sau eilinis asmuo. Josios nuomonės dažnai atsiklausdavo faktiškieji redaktorai. Nekartą ji net viešai prabiladavo vienu kitu viešuoju reikalu.

F. Bortkevičienė gimė 1873 m. Linkuvos dvare, Krekehaunos parapijoje, Panevėžio apskrityje. Josios tėvai Povickiai už dalyvavimą 1863 m. sukilime iš savo ukio buvo išvyti ir turėjo sunkiai vargti. Netrukus tėvai persikėlė gyventi netoli Vilkmergės. Išėjusi šešių klasių mokslą Kauno mergaičių gimnazijoje, ji persikelia į Vilnių, baigia mokslus ir vyksta į Varšavą. 1899 m., jau sutapusi su jaunąja lietuvių visuomene, dalyvauja slaptame lietuvių tautiniame veikime, išteka už lietuviu inžinieriaus J. Bortkevičiaus ir grįžta į Vilnių.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyklą savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

VISUOMENINIS VEIKIMAS

Kiekvienas idėjiniams ir tautiniai gyvas lietuvių stengiasi, sulig savo geriausiu išgalu, ką nors naudingo gyvenime atlikti ne tik sau, bet ir visuomenei, deda pastangų, kaip nors gražaus, kultūringo inešti ir bendrą visuomenės gyvenimą. Vien savomis, individualėmis jėgomis žymesnę kurybą gali pareikšti tik nepaprastų gabumų, gilaus išsilavinimo ir vienoje ar kitoje kurybos srityje prigimtu talentu žmonės. Mes, mirtiniai žmoneliai tegalime ką nors žymesnio atlikti tik visi bendromis jėgomis savo ir kartu visuomenės labui dirbdami.

Pavieniai mes nieko didesnio negalime nuveikti. Todėl visuomenės gyvenime pasireiškusias idėjas grupės buriasi į draugijas ir organizuotai veikia. Tokis veikimas ir pastatė Amerikos lietuvių kultūrinį rumą. Gal didesnių ir kultūringesnių tautų akimis žiūrint tas mūsų kultūrinis rumas yra menkesnis, bet mums jis labai brangus, nes į jį įdėta mūsų visos geriausios dvasinės ir ekonominės jėgos. Tuo kultūrinio rumo yra mūsų organizacijos, mūsų spauda, mūsų pačią, kaip žmonių, kultūrinis išsilavinimas.

Kad tas mūsų kultūrinis rumas galėtų išsilaikyti ir toliau, kiekvieno idėjiniams ir visuomeniniams gyvo Amerikos lietuvių pareiga dirbti visuomeninius tautinius kultūrinius darbus. Mūsų pareiga padidinti savąjį veikimą ir įtraukti naujas jėgas to kultūrinio rumo palaikymui ir vietą suvykusių jėgų. Neišvengiama daugelis mūsų pasiūlytų veikėjų piktą mirščių nuskyne, kiti papildė visuomeninio veikimo patįdystę — sava valia pasitraukdami iš visokio veikimo. Ir mūsų visuomenės veikėjų eilės kasmet retėja ir retėja. Kasmet darosi sunkiau ir sunkiau tą mūsų kultūrinį rumą išlaikyti.

Pirmiausia mūsų pareiga, tai branginti dar esamas tautiniai kultūriniai veikimai jėgas ir kartu privalome traukti prie to veikimo ir auklėti naujas jėgas. Tų naujų jėgų galime pasisemti iš žygių lietuvių savo veikimą pakreipdami daugiau amerikoniškos psichologijos savybių kryptimi. Mūsų visuomeninio veikimo jėgas galėtų daliai papildyti pati Lietuva įvairiais pretekstais atsiunčiant Amerikon kultūrininkų, ne politikierių, sakykim tokio nusistatymo rimtas švietėjus, kaip prof. M. Biržiška, kurio atsilankymas Amerikon visapūsės naudos padarė ir malonius atsiminimus Amerikos lietuviams paliko.

Mūsų Susivienijimas yra nemaža dalimi to Amerikos lietuvių kultūrinio rumo. Todėl mes, SLA nariai, naudingus darbus dirbdami Susivienijimo labui, kartu dirbame ir Amerikos lietuvių visuomenės kultūrinio rumo palaikymui. Mūsų visuomeninės reikšmės darbai: pralkalbos, paskaitos, koncertai vaidinimų vakarėliai ir kitos kultūringos pramogos neša moralės ir medžiaginės naudos netik Susivienijimui, bet kartu ir visai Amerikos lietuvių išeivijai — jos kultūriniai ir švietiniai. Gaunami nauji nariai į organizaciją didina organizuotos visuomenės jėgas netik Susivienijimo darbams, bet ir Amerikos lietuvių visuomenės darbams.

Prasidėjus žieminio veikimo sezonui, prašomos visos SLA kuopos, jų valdybos ir veikėjai visomis išgalėmis veikti: rengti visokias pramogas, kalbinti geros valios lietuvius dėtis prie Susivienijimo ir kitąp darbuotis organizacijos ir visuomenės labui. Tiesia, turime prieš save visą eilę svarbių organizacijos

arbu. kaip apsvartymas pertaiv to konstitucijos teksto, vėliaus eis apsvartymas įvedimo naujų apdraudus skyrių, Pildomosios Tarybos rinkimai, prisirengimas Seimui ir kt., bet šalimais to galima surasti atliekamo laiko ir kultūringų pramogų surengimui. Turime atminti, kad tik tos SLA kuopos narių gausna, senuosius narius palaiko ir yra įtakingos vietos lietuvių gyvenime, kurios pasižymi veikimu.

Todėl gerbiamos SLA kuopos nepasilikime užpakaly kitų draugijų visuomeninio veikimo plotmėje. Be tiesioginių organizacijos darbų rengime visokias kultūringas pramogas. Kad ir nepadarysime medžiaginio pelno, bet sustiprinsime savo įtaką ir pasitikėjimą visuomenėje ir tas pagelbės mums daugiau narių gauti, ypatingai daugiau žygius lietuvius savo organizacija galėsime sujudinti. Laikai gerėja, visuomenės upas atgija, tad neatsidėjiant stokime į visuomeninio veikimo kelią ir juo veskime Susivienijimą prie naujų laimėjimų.

SKAUDI PAMOKA

Mūsų kaimynė, Brooklyno „Vienybė“ savo 87 numerį praneša, kad ji sustoja ėjus ir atsisveikina su savo skaitytojais. „Vienybė“ leidusios bendrovės direktoriatas laikraštį leisti sulaukymo priežastimis nurodo pergyvenamą ekonominį sunklaikį ir paskleistus piktus gaudus apie „Vienybės“ bankrutavimą, kas sulaukė prenumeratorius nuo atnaujinimo laikraščio prenumeratorius ir taip pat atstumė visokių biznį nuo „Vienybės“, kaip spaudos darbai, garsiniai ir kitas pašalinis biznis.

Redakcija savo atsisveikinime su skaitytojais tarpe kita nurodo, kad neabejotinai „Vienybė“ bus atgaivinta ir neužilgo vėl bus pradėta leisti reguliariai ir pastoviai. Sustojusio laikraščio atgaivinimu susirupinęs idėjingų žmonių būrelis, kuris pasiryžęs sukelti užtekintai pinigų pastoviam laikraščiui leidimui. Šių žodžių rašytojui taip pat teko nūgirsti, kad rengiamasi sukurti naują bendrovę, kuri paims „Vienybę“ tolimesniam leidimui.

Begalo skaudus ir liudnas įvykis Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime, kad turėjo sustoti 47 metų visuomenei išstarnavęs laikraštis. Šia proga todėl nors pripuola ma panagrinėkime priežastis privedusias „Vienybę“ prie tokio likimo. Daliai yra tiesos, kad ekonominis sunklaikis nemaža pakirto išgales „Vienybės“ išsilaikymui. Tačiau svarbiausia „Vienybės“ uždarymo priežastimi yra, tai šio laikraščio išskrypimas iš tautinio liberalinio ir demokratinio kelio, kurio šis laikraštis ėjo iki 1926 metų perversmui Lietuvoje. Po šitam perversmui pradėjo „Vienybė“ garbinti daktaturas, o vėliaus pasitraukus nuo „Vienybės“ p. J. O. Širvydui laikraštis pateko į neatsakomų vedėjų rankas ir virto pikčiausių asmeninių kolonių, šmeižtų ir niekinimų organu. Vargiai yra bent vienas Amerikos lietuvių senesniųjų tautinės sriovės veikėjų, kuris nebuvęs šlykščiausiu budu „Vienybėje“ iškoliotas, išniekintas, apšmeižtas.

Šita nekultūringa šmeižtų kampanija prieš užsitarnavusius visuomenės gyvenime veikėjus buvo varoma sužiniai ir tiksliai. Šių žodžių rašytojui yra žinoma, kad buvusieji „Vienybės“ redaktoriai buvusi nuostatę „senius“ prasalinti iš vadovybės, kad jaunos dvasios, jaunų idėjų veikėjai galėtų Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime vadovauti. Esą tokie Grigaičiai, Vitaičiai, Gegužiai, Strimaičiai ir panašūs su jų pasenusiomis idėjomis reikia išsluoti iš Amerikos lietuvių vadovybės fronto ir jaunieji veikėjai turi vadovauti. O kad to pasiekti, tai reikia tų veikėjų įtaką visuomenės gyvenime sunaikinti, visokias budais juos diskredituojant visuomenės akyse. Tokis buvusiu „Vienybės“ vedėjų skelbtas nusistatymas daugeliui Brooklyno ir apylinkės lietuvių žinomas. Ir tas budas daroma visokias paprasčiausio žmoniškumo ribas pereinant.

„Veikėjų“ nusistatymo turime netik tų „veikėjų“ savę išslavimą iš visuomeninio gyvenimo vadovybės, bet ir seniausio Amerikos lietuvių laikraščio uždarymą. Gaila, kad pavėluotai „Vienybės“ Spaudos B-vės vadai pamatė, jog jų leidžiamo laikraščio dvasinė vadovybė galutinai sunaikino medžiagines išgales laikraščio leidimui. Perorganizavo „Vienybės“ štabą, sugrąžino laikraštį į senąjį tautinio liberalizmo ir demokratinimo kelią, bet jau pervėlu buvo medžiaginę įstaigos padėtį išgelbėti. „Vienybė“ sustoja savo senųjų tradicijų, savo seniaus skelbtų idėjų ir principų viškely, į kurį pervėlu sugrąžinta.

Šitas „Vienybė“ pradžės išskrypimas iš liberalinio demokratinio kelio, iš žmoniškumo paremtos pakantos kitaip manantiems žmonėms, turėtų būti pamoka visiems visuomeninių darbų prieky stovintiems Amerikos lietuviams. Dabar bus aišku kiekvienam, kad Amerikos lietuvių visuomenę gali pakęsti ir toleruoja skirtingas idėjas, skirtingus įsitikinimus. Bet mūsų spauda palaikančioji visuomenę negali tolemti asmeniškumais paremtų šmeižtų, kolonių ir užsitarnavusių Amerikos lietuvių gyvenime veikėjų niekinimų. Kas bando tuo keliu sau laimėjimų siekti, kiekvienas nelaimingai turės žuti.

Todėl linkėtina, kad naujai atgimusios „Vienybės“ vedėjai visomis išgalėmis vengtų to klaidingo kelio, kuris ją dabar pražudė. Linkėtina, kad atgaivinta „Vienybė“ eitų Amerikos lietuvių vienijimo, ju kultūriniam darbam tarnavimo keliu, kaip kad seniaus ji darydavo. Tik šitas kelias veda į laimėjimą, į pastovų išsilaikymą.

PRASALINO PROF. LEONA

Žymus ir labai gerbiamas Lietuvos teisininkas prof. Petras Leonas, švietimo ministerijos parėdymu, prasalintas iš universiteto. Esą prof. Leonas jau persenas profesorauti universitete.

Mums rodos universiteto taryba yra kompetentiškesnė už švietimo ministeriją spręsti, ar profesorius yra tinkamas universitete profesorauti, ar ne. Iki šiol prof. Leonas buvo teisių skyriaus dekanas. Pagaliau universiteto taryba savo susirinkime išrinko jį garbės profesoriu. Tačiau švietimo ministeris nesutiko leisti prof. Leonui toliau universitete profesorauti.

Beabejonės prof. Leonas yra labai stambi mokslinė ir pedagoginė jėga ir universiteto tarybos žygiu nurodoma, kad šita jėga dar buvo reikalinga ir naudinga Lietuvos mokslo įstaigoje. Kuriais tad sumetimais prof. Leonas prasalintas iš universiteto? Be abejonės anksčiau ar vėliau ši slaptė turės paaiškėti.

RIMTAS UŽDAVINYS

Federalis nepaprastos pagalbos teikimo administratorius, Harry L. Hopkins, skelbia, kad jo surinktomis skaitlinėmis sekancė žiemą reikės šelpti 15,100,000 nedarbo prislęgtų šio krašto piliečių. Esą 3,360,000 šeimų, sudarančių 14,630,000 asmenų, ir 470,000 pavienių asmenų reikės apsupinti bent pakęčiamai pragyvenimo reikmenimis besitarnančios žiemos sunklaikiu.

Federalė valdžia iš savo pusės užtikrina jau pripuolama tokios pašelpas dalį pinigų suteikti. Tačiau tikisi, kad valstijų ir miestų valdžios taip pat pilnai suteiks joms pripuolamą pašelpas dalį. Federalė valdžia šitam reikalui dar turi kongreso paskirti \$310,000,000. Ar valstijų ir miestų valdžios pajėgės sukelti joms priklausomas pinigų sumą bedarbių šelpimui, sunku pasakyti.

Nedarbo prislęgtų gyventojų šelpimas yra pamatinės svarbos uždavinys mūsų krašto valdžios organams. Augščiaus pažymėtos bedarbių skaitlinės, rodos, toli gražu nepilnos. Tikrinama, kad dar yra apie 11,000,000 bedarbių, tai ir pašelpas reikalingų žymiai didesnė skaitlinė susidarys.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

KUDIKIŲ VAIKSCIOJIMO IR KALBOS PRADŽIA.

Rašo Dr. Margeris.

Sauvalingi Judėjimai Bei Vaikščiojimas.

Paprastai ketvirtame mėnesy kuditis gali vartoti sauvalingus arba valdomus judėjimus. Jau dabar kuditis siekia ką nors paimti; vadinasi, jis tai daro instinktu, kad ve reikia taip ir taip padaryti. Jis dabar ir galvą gali tiesiai nulaikyti, žinoma, jeigu tik jo kunas yra prilaukoma. O septintame ir aštuntantame mėnesy normalis kuditis gali pasėdėti.

Vaikščioti kuditis pradeda bandyti vėliau. Paprastai devintame ar dešimtame mėnesy jis bando atsistoti, o vienuoliktame ar dvyliktame mėnesy jis jau gali pastovėti, jeigu tik kas jį biskį prilauko. Dvyliktame ar tryliktame mėnesy kuditis jau bando vaikščioti. Bet kiek lengviau pusiausvyrą išsilaikydami kuditai vaikščioja tik keturioliktame ar penkioliktame mėnesy. Bet tai tik abelnas nusakymas, kadangi vieni kuditai jau gerai vaikščioja tik dešimties mėnesių sulaukę, o kiti kurie normoj ir septyniolikos ar aštuoniolikos mėnesių susilaukę vis delto menkai tevaikščioja. Todėl ir sunku motinai tikrai pasakyti, kada jos kuditis pradės vaikščioti. O motinos dažnai gydytoją klausinėja.

Jeigu ilgai nepradeda kuditis vaikščioti, tai motina privalo gydytoją atsilaukti. Dažniausiai pasivėlavusių kuditį vaikščioti išegzaminavę, surandi, kad jis nabagas serga rachitu (blogu maistu), o kartais ir smagenų heredetary ar nervų kokiū nors netikslumu ar surimū.

Nepatartina motinoms ar auklėms kuditį mokyti ar verstį vaikščioti. Kaip tik jau kuditis turi jėgų ir valios vaikščioti, tai ir pats vaikščioja. Nereikia jį nei raginti, nei bandyti sulaukyti, — tegu jis daro savaip. Kiekvienas kuditis turi pakaktinai stiprių instinktų savo jėgomis ir iniciatyva išmokt vaikščiot. Kreipkitės pas gydytoją, lai jis patars ką daryti.

Kada Kuditai Šnekėt Pradeda.

Gale pirmų metų kuditis jau pradeda tarti „mama“, „tėte“. O gale antų metų jis gali jau net ir sakinius iš dviejų ar trijų žodžių pasakyti. Dabar jis gana lengvai pasigauna žmonių ir daiktų vardus, juos sudeda sakiniams, ir nekurię stebėtinai spręstai kalboje progresuoja — taip progresuoja, kad su kiekvienu mėnesiu daug geriau kalba. Stebėtina, kad kuditis, pirmiausiai išmokę žmonių ir daiktų vardus, paskui išmoka ta veiksmadžiūis, paskui prieveiksmius, prielinksnius, jungtukus, galų gale asmeninius įvardžius. Podraug, žinoma, jis išmoka pirmiausiai trumpus sakinius, paskui ir ilgesnius, pagalios gi ir tuos sakinius jungti pradeda, taip sakant, padarydamas kokio nors daikto ar atsitikimo lyg apipasakojimą. Ir žinote, kaip naivu atrodo, kai kuditis ima ką pasakoti; kiek vargo jis turi ir su žodžiais ir su sakiniais, ir pagaliau su tų sakinių sujungimu,

Lietuvos Totoriai

Jau Gedimino kariuomenės neliepia jums plešti, o mums eilės dalyvavo totorių buriai. kurių dalis pasiliko gyventi Lietuvoje. Nuo to laiko vokiečių raštai dažnai mini totorius. Kad šie totoriai buvo ne taldinkiniai, o Lietuvos gyventojai, rodo tas faktas, kad Algirdo žygy prieš totorius jo kariuomenėje taip pat buvo totoriai. Bet daugiausia totorių Lietuvoje apsigyveno Vytauto laikais. 1396 m. Vytautas sėkmingai kariavo su totoriais, kuriuos nugalėjęs paėmė daug nelaisvių. Jų dalį atidavė Jogailai, dalį apkrikštijo, kitus šaip apgindant netoli Vilniaus, prie Vakos upės, davė jiems tikėjimosi laisvę, žemės ir privilegijų. Pirmoji totorių sodyba prie Vakos upės buvo pavadinta Sorok-Tatary. Kiti buvo apgyvendinti pačiam Vilniuje ir kituose miestuose: Trakuose ir Kaune.

Šie Lietuvos naujakuriai pasirodė labai ištikimi ir naudingi savo naujai tėvynei.

Kai Lietuvos totoriai įsiveržusių į Lietuvą ordos totorių buvo kviečiami prisidėti, jie atsakė: „Nė Dievas nę pranašas

kad išėtų šioks-toks jo minčių pareiškimas kalba.

Pasitaiko kuditų, kurie ir dviejų metų sulaukę nekalba. Tada reikia juos gerai išegzaminuoti. Gali but, kad kurti ir nebyliai. Bet kartais tam tikros proto ligos (prigimtos) yra kuditio nekalbėjimo priežastimis. Kartais buna ir taip, kad kuditis, tarsi nenorėdamas kalbėti, tik susirodymu pasitenkina. Tokie kuditai pradeda kalbėti kokį metą ar ir du vėliau. Gerai yra juos laikyti su kitais vaikais ir į tam tikrą mokyklą pasiųsti, tai tada jie kad ir noroms nenoroms turi kalbėti, na, ir greičiau išmoka ir pripanta kalbėti.

Jeigu kuditis į tam tikrą laiką nevaikščioja ar nekalba, jei perdaug didelį veidą turi (glauk case), arba nosenus kalba, perdaug riebus ar sutūkęs ir tt. — patartina kreiptis prie gydytojo. Yra tam tikras egzaminavimas, kuris gali pasakyti, kaip tas vaikas yra gabus ir ką jis gali ateity geriausią pasiekti. Daktaras pasakys, kur tą kvotimą galima padaryti. Paklauskit daktaro — jis jums, visuomet bus geriausias draugas.

MIEGAMOJI LIGA.

Jau keletą kartų pasauly (Vokietijoje 1712, Pietinėj Europoj 1890, Austrijoj 1917, Anglijoj ir Jungtinėse Valstijose 1918) pasirodė nauja ir keista liga. Ligoniu galvą, kaklą ir strėnas ima skaudėti, apima jį snaudulys, svaigulys, o paskui ir miegas. Raumenys, ypač akių, pradeda silpnėti. Gana dažnai drauge eina gerklės ir tonsilų įdegimas. Taip ligonis pasiręgs nuo dviejų iki dvylikos savaičių, pasveiksta arba miršta. Miršta, rodos, apie 30 nuošimčių. Ir kurie pasveiksta, tai toli gražu ne visi pilnai pasveiksta.

Siemet šita liga daugiausia pasireiškė St. Louis mieste. Net keli šimtai žmonių jau sirgo ir kelios dešimtys mirė. Ir jį dabar pasirodė šiek tiek kitokesnė, negu pirmiau. Pavyzdžiui, pirmiau jį puldavo daugiausia tik jau 20 metų pagyvenusius žmones, o dabar puola visokiūs. Ir simptomai truputį pakitėję. Visų pirmiausia pradeda galvą ligoniu skaudėti, kartais verčia vėmti, karštis pila, kartais kaklas styra ir ryklė skauda. Menkai, bet vis delto ima drebėti rankos ir liežuvis. Gana dažnai ligonį aštrios konvulsijos kamuoją, o po tam į puola į tokį gilų miegą, kad atrodo, lyg jau miręs būtų (koma). Bet kai kurios, tai vietoj snaudulio arba miego manija apėda ir jie daužosi, tartum pamišę. Iš 283 šitų ligonių 41 numirė.

Kokie mikrobai šitą keistą ligą sukels, pakol kas mokslininkai dar nežino. Tik tiek jau tėra žinoma, kad jie puola galvos smagenis ir ten išsukia žymų įdegimą.

Apie šitos ligos gydymą irgi kol kas labai mažai težinoma. Gydoma, taip sakant, simptomatiškai.

Šita miegamosios ligos epidemija vis delto mokslininkus ant kojų sukėlė ir gerai paakstinė iškoti tikrų jos priežasčių ir vaistų jai gydyti.

Dr. Margeris.

mylėmė lietuvius, kai jie karo metu gėrbė mus kaip karo nelaisvius ir, mums įžengus į šitą žemę, įtikinėjo mus, kad šis smėlis, šie vandenys ir šie medžiai bus mums bendri. Jis žinomas ir mūsų vaikams prie suriųjų ežerų ir Kipčake žino, kad mes mūsų krašte nesvetimšaliai.

Gerbdami Vytauto, jų gerbdario atmintį, totoriai jį iki šiol savo maldose mini. Jie Vytautą vadina Vattad, kas reiškia romus, galingas, arba Vattad — globėjais, rėmėjais.

Vilniaus krašto totoriai, budami ištikimi savo praeičiai, nors kai kur ir aplenkinti, vis delto iki šiol yra prisirišę prie savo antrosios tėvynės ir nesidrovi vadinti save tik Lietuvos totoriais.

Lenkijoje (su okupuotais kraštais) yra 19 musulmonų parapijų, iš kurių 7 Vilniaus vaivadijoje, 9 Naugarduko, 2 Balstogės ir 1 Varšuvoje. Vadinasi, totoriai daugiausia susisipietę Vilniaus krašte.

Kaune taip pat dar yra totorių. Jie turi savo maldos namus ir kunigą. Daugumas jų jau yra, kaip sakoma, sulietu- vėjusiū.

M. R.

J A U N I M O K E L I A I
Susvienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunai, o broli, sėk pasilio grūdus
Ir dirvas nepieškit! Tuomet, kada jausit.
Kai kuns ima stingti, dvasia jau susaučia.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė pliasi.

• Kol dega krūtinė žvėris apgnis tūli.
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko.
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji.
O dirbk, idant neitų apgnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

JONAS DIRSA (DIXON)

Jonas Dirsas yra nariu SLA 355 kuopos, iš Norwood, Mass. Tai geras, inteligentiškas jaunuolis ir pasižymėjęs sportininkas. Jo pastangomis, prigelbstint kitiems darbuotojams, čia praėjė vasarą suorganizuota minios kuopos beslobės jautkas, kuriam pats Dirsas vadovavo ir kuris tai jautkas smarkiai savo darbuote pasižymėjo. Tai žinoma, suteikė garbės visiems lietuviams, o juolabiau SLA nariams. Jonas Dirsas taipgi yra gabus basketbolininkas. Neabejojama, kad šią žiemą jis, varde SLA 355 kuopos, suorganizuos ir beslobės jautką. Prie to, mūsų Jonas savo gabumais sporte yra žinomas netik tarpie lietuvių, bet ir svetimtaučių. Jį, kaip sportininką, visi svetimtaučiai gerai įvertina ir gerbia. Linkėtina Jonui Dirsai ir ateity dėl lietuvių ir SLA garbės sėkmingai darbuotis.

prasti. Bet tie jaunuoliai, kurie savo pareigas gyvenime jau suprantą, gali geriau ir su geresnėmis pasekmėmis prieti prie tų, kurie dar nesusipratė ir vėjais bando gyventi. Ta pareiga antpuola jums, susipratę jaunuoliai. Ir jį nėra tokia jau sunki. Supažindinkite, tuos nesusipratėlius su mūsų gyvenimo eiga. Susipažindinkite juos su didesnėmis ir veiklesnėmis organizacijomis, jų tarpe ir Susvienijimu Lietuvių Amerikoje. Įtraukite juos į viešąjį lietuvių veikimą. Lai jie padeda jums traukti tą sunkųjį vežimą, kurį jūs jau traukiate. Tai padarius bus ir jums lengviau ir jusų darbais bus našesni.

Pritraukus bent didesnę dalį Amerikos lietuvių jaunimo prie viešojo veikimo, lietuviška saulutė mums visuomet švies, nepaisant, kad mes ir tolimame krašte gyvename. **Filosofas.**

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo I O T A.

PRIETARAI.

Dabar krikščionybė nėra tokia galinga, kaip ji buvo 14-tame amžy. Judijos žemei net mūsų kunigaikščiai buvo vertėmai lenktis, kaip arabas ar siras lenkiasi prieš Mekos miestą. Išgvidindus žmogaus proto istoriją, pasirodo, kad mokslas yra dabar nustelbęs tikybą. Šios dienos mokslas bus rytdienos tikybą. Žemiška jėga priešinasi tikybai Ispanijoje. Rusijoje visų dievų statuss panaikino tie patys žmonės, kurie juos neseniai garbino ir aukas jiems teikė. Gi jų cerkvės dabar virtusios Marksiniai-Leninės apkalbos svetainėmis, nes jose akustika, nieko sau, gera. Francijoje, tikybą, žemiškai jėgai, bėspėkė. Ekzeziastinis autoritetas griežtai laikosi Airijoje. Vokietijoje, kryžius viešpatavo jau nuo pat kryžiuokų dienų, o gal nuo ankščiau. Gi svastika dabar yra kryžius vietoje; net vokiečių biblija tapo gerokai pakaisita — dabar joje įspausita mitologijos dievai-didvyriai, o žydiški dievai — šventieji atmesti.

Prietarai visgi nėra toki įtakingi, kaip pirmiau. Jei neaimė patinka mus, tikyba sakė, tai „Dievo koronė“, o mokslas — neapsižiurėjimas. Tikybos dvasiškojės kas kartą mainosi savo kryptimis. Kuomet 1829 m. Varšava pastatė Kopernikui paminklą, Sv. Kryžiaus bažnyčioje pamaldoms susirinko mokslo draugijos nariai. Bet jie laukė uždėką. Joks kunigas nepasirodė. Mat, dvasiškojė naujė iğaliota pagerbit mokslo teisybes, kurias, tik praicite amžy ji pati neigė ir griežtai smerkė. Visai kita kryptis randasi su Dariaus ir Girėno nelaimė. Pirmų jų išskridimo lietuviskoji dvasiškojė maža žodžių teikė lakunams, o jiems žuvus, tos pačios dvasiškojės dabar laikoma gedulingos apeigos žuvusiųjų sieloms.

SLA JAUNUOLIŲ DARBUOTE

PROTOKOLAS

SLA 4-to Jaunuolių Apkscrio Pusmetinio Suvažiavimo, Iyvkusio Nedėlioje, Rugsėjo 10 d., 1933 Metų, Lietuvių Salėje, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn.

Susirinkimą atidarė 2-rą valandą po pietų SLA 4-to jaunuolių apkscrio pirm., A. Pilvelis, pasveikindamas delegatus ir svečius. Toliaus pirm. paskyrė į mandatų komisiją O. Bakunas. Del sutvarkymo įnešimų buvo išrinkta iš kiekvienos kuopos po narį: A. Alksnis, New Haven, Conn.; R. Dulbis, Bridgeport, Conn.; A. Karasinskiutė, New Britain, Conn.

O. Bakunas raportuoja už mandatų komisiją, kad sekanti delegatai pribuvo į suvažiavimą: SLA 320 kuopa, Bridgeport, Conn.: A. Bakunas, J. Bakunas ir H. Zukauskaitė; SLA 368 kuopa, New Britain, Conn.: A. Karasinskiutė ir O. Petkevičiūtė; SLA 370 kuopa, New Haven, Conn.: S. Maseliunas, H. Maseliunas ir A. Alksnis. Taipgi dalyvauja SLA 4-to jaunuolių apkscrio valdyba: pirm. A. Pilvelis, vice-pirm. O. Balsytė, sek. V. Vitkauskas, išdin. A. Kveilas, išdo globėjai J. Gaisunas (J. Lukaševičius nepribuvo, org. K. Neimanas nepribuvo del ligos priežasties); sporto komisijos narys R. Dulbis.

Isviso dalyvauja 15 delegatų ir keli svečiai.

1. Perskaityta SLA 4-to jaunuolių apskr. protokolas, kuris buvo vienbalsiai priimtas.

2. Valdybos raportai. Pirm. raportuoja, kad 320 kuopa Bridgeport, Conn. jan turi Carterį ir paragino narius ant toliaus kiek galima dirbti. Raportas priimtas. Vice-pirm. raportas priimtas. Sekr. raportas priimtas. Išdin. raportuoja, kad banke dabar randasi \$50.06 ir \$2.1 ant rankų. Raportas priimtas. Išdo globėjų raportas priimtas.

3. Komisijų raportai. A. Kvedas raportuoja už komisiją pikniko, kuris įvyko Hartford, Conn., bet galutinę išvadų nedavė, nes dar nebuvo viskas sutvarkyta. Gryno pelno, bėndrai paėmus, buvo apie \$2.18. Tas viskas atlikti ir atsiųgtinti buvo nutarta per sauugusių apskr. suvažiavimą. Raportas priimtas.

4. A. Pilvelis raportuoja už SLA 4-to jaunuolių apkscrio išvažiavimą. Viso buvo išleista \$12.53, už tikietus įžangos \$3.15 ir iš do pa-

imta 10 dol. Viso išleista \$15.15. Tai atliko 52 centai. Raportas priimtas.

- Inešimai.
- 5. SLA 374 kuopa, New Haven, ineša, kad pusmetinis suvažiavimas būtų perkeltas iš rugpjūcio į rugsėjo mėn., nes vasaros metu nėra patogų laikyti suvažiavimas. Inešimas priimtas.
 - 6. 374 kuopa, New Haven, ineša, kad jaunuolių apskritys turėtų metinį parengimą ir kad tokiam parengimui būtų išimta nedaugiau kaip 10 dol. ineša priimtas.
 - 7. Ineša, kad surengti apskricio vardu ant-rą šokių vakarą. Inešimas priimtas ir išrinkta komisija iš sekančių: J. Bakunas, O. Bakunas ir R. Dulbis.
 - 8. Kadangi mūsų organizatorius, K. Neimanas, serga, ineša jo vietoj išrinkti kitą. Išrinkta B. Bakunas.
 - 9. Ineša K. Neimaniui, buvusiam organizatoriu, apskricio vardu atminimui ką nors nupirkti penkių dolerių vertės. Inešimas priimtas. Tai viską atlikti paskirta A. Kvedui ir V. Vitkauskui.
 - 10. A. Kvedas rezignavo iš išdiniko urėdo. Jo vietoje vienbalsiai išrinkta R. Dulbis.
 - 11. Nutarta sekantį suvažiavimą laikyti New Haven, Conn.

SLA 4-to Jaunuolių Apkscrio Finansinis Stovis.

Išlaidos:

Išdiniko apdraudimas	\$5.00
Sekretorius patarnavimas	5.00
Del pikniko	10.00
Kelionė iš New Britain į Bridgeport	2.11
Viso išmokėta	\$22.11

Pajamos:

Nuosimtis sausio mėn.	\$1.39
Nuosimtis liepos mėn.	1.16
Banke yra	67.51
Ant rankų	2.11
Viso yra	\$72.17

Išdo buvo \$72.17
Išmokėta 22.11

Dabar išdo yra \$50.06

SLA 4-to apskr. jaunuolių valdyba:
Pirm. A. Pilvelis,
Sekr. V. Vitkauskas.

DETROIT, MICH.

Pranešimas SLA 464 Kp. Nariams. SLA 364 jaunuolių kuopos paskutinis susirinkimas, įvykęs perėjė mėnesį, galutinai susitvarkė, nežiūrint, kad narių mokestys buvo užvilktos daugiau kaip šeši mėn. Centro sekretorius priėmė ir mūsų kuopą legalizavo. Nesirandant knygos didžiūmos išbrauktų narių antraš, negalime pranešti apie sekantį susirinkimą, todėl malonėkite, kurie turite tiklo priklausyti prie šios kuopos, pranešti savo antrašus raštininkei, o tuosyk busite pakviesti į sekantį susirinkimą ir narystės reikalas bus sutvarkytas taip, kaip bus galima.

Taipgi paskutinis susirinkimas nutarė, kad ligi gruodžio mėnesio mes turime savo kuopą padvigubinti nariais; turi kiekvienas narys ligi to laiko parašyti po naują narį. Todėl gerbiame, imkitės už darbo tuojau ir neatidėliokite ant toliau. Jeigu kuriame nariui būtų reikalinga aplikacija — kreipkitės pas raštininką. Sukursime, kad laike sekancio Seimo galėtume pasirodyti, kad Detroito jaunuoliai gyvuoja!

Mirga Motuzas,
14676 Wark Ave.,
Detroit, Mich.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikams.

ŽMOGUS IR STOVYLA.

Senovėje žmonės darydavosi iš medžio ar akmens stabus-stovyklas ir į juos melsdavosi, kad ji suteiktų žmonėms laimę. Vienas žmogus dažnai melsėsi į savo medinį stabą, kurį jam tėvas buvo palikęs. Nors jis nuoširdžiai melsėsi, bet jo gyvenimas nėjo geryn. Jis vis melsėsi ir melsėsi, bet laukiamos laimės kaip nebuvo, taip nebuvo. Sykį jis labai įpyko, priešjo prie stovylos ir vienu užsimojimu ją nuvertė nuo papėdės. Stabas sutrupėjo į mažus šmetelius. Ir ką gi žmogus pamatė? Iš stovylos išbėro daug pinigų, kuriuos, matyt, ten jo tėvas buvo padėjęs.

RUDUO LIETUVUJE.

Lvja dieną, lyja naktį,
Purvo ligi kelių.
Rodos, niekad nebebuvo
Saulėtų dienelių.
Vėjas švilpia, taršo stogus,
Kaukia sąsparose.
Ir, lyg vilkas nelabasis,
Blaskosi laukuose.
Gaila medžių pažurėti:
Jų be lapų šakos.
Jais geltonai nubarstytas
Siauras sodas takas.
Gera rudęj sėdėti
Šviesiam kambaryje,
Kai naktis už lango stovi,
Kai lauke taip lyja...
A. V.

PIREŽODŽIAI

Kas ars — nepavarg.
Kas bavo — supuvo.
Kas gimęs kotu — tas kotas, kas povu —
tas povas.
Kas greitai bėga, tas pavirsta.
Kas plačiai žeria, tam siaurai tenka.

MISLĖ

Sūduvijo žvėgilas ant augsto kalno, si-
dro bro galva, kaupių uodega. — Kas?

Pramonė Ėdantis Kirminas

Rašo V. S. Jokubynas.

Valstybė kenčia sunklaikius, kuomet vietinė pramonė serga. Ir šiaudien pergyvename sunklaikius, nes vietinė pramonė tikrai serga. Ji serga visokiomis savo rūšies ligomis, bet daugiausia serga ji grabstymu, kuris čia paprastai vadinama „graftu“. Šitas „graftas“ yra tai gyvasis bacilius pramonės krizio, tai pramonė ėdantis kirminas. Del jo prisieina labai daug nukentėti visiems. Kad geriau įsivaizdintus „grafto“ kirmino blėdingumą, čia truputį plačiau apie jį pakalbėsime.

Buso laikai, kuomet šioje šaly „graftas“ nebuvo žinomas. Tada pramonė augo, plėtėsi. Laikui bėgant pradėjo rasti „grafto“ bakterijos pavydale trustų. Buso žmonės, kurie išanksto permatė trusto pavojingumą ir stengėsi jam užkirst kelią. Atsirado tam kėblumai iš jau praktikuojamų įstatymų pusės. Vienok prie įstatymų pritaikyta priedas, vadinamas Shermano aktu, draudžiančiu trusto plėtimąsi. Šituo aktu pasinaudodamas prezidentas T. Roosevelt ilgai grumojo „didžiaja šlēga“ (big stick) besivyvastiamam trustui, bet sunaikint jį visgi negalėjo. Trustas, pasinaudodamas boikotą draudžiančiu įstatymu, visgi vystėsi ir augo, o 1914—1918 m., karo metais, kada valdžia buvo užsiėmusi karo reikalais, niekam nekliudant, išaugo į didelį nenaudėlį, į kirminą, graužiantį pramonę. Organizuotas trustas turi tikslą sukabint savo nagais visokią pramonę ir iš jos išspaust sau kuodaugiausia naudos, be atsižvelgimo kaip daug reiks nukentėti šaliai ir jos gyventojams. Tai yra „graftas“, arba siekimas prie tikslo, kad greitai pralobus.

Trustui išsivysčius, iš jo tas „graftas“ perėjo ir į kitus sluogsnius. Šiaudien nėra liuosais nuo „grafto“ nė smulkūs pramonininkėliai, nė paprastai valdininkėliai. Visur rankos išskėstos tik grabstymams, kad greitai pralobus.

Kas Lobsta ir Kas Kenčia.

Seniau lobių ieškota teisingais keliais ir tai sekėsi. Sakysime, pramoninkai teisingai elgėsi su savo klientais ir pelnydavo nors nedaug, bet tą pelną sunaudavo savo pramonės plėtimui, tobulinimui. Pramonė plėtėsi, klientat dauginosi ir pramoninko pelnas augo be žmonių skriaudos. Didelės firmos ir bendrovės arba kompanijos elgėsi taip pat teisingai, sąžiningai ir joms sekėsi.

Šiaudien, „grafto“ gadynėj, nieko panašaus neliko. Visur rankos išskėstos greitam pralobimui, kad tik daugiau pelno sau sugriebsus, su svetima skriauda, ko seniau niekas nežinojo. O to pelno niekad neuztenkanti, kyla dejavimai, kad pramonė neužsimoka, kad ji iš pelno neišsilaiko, kad viskas perpigū ir tt.

Pavyzdžiui, imkime miestų gatvių elektrinius geležinkelius, kuriuos paprastai mes vadiname „gatvekariais“. Seniaus jė žmones važiavo už 3, 4 ar 5 centus ir tas jiems užsimokėjo. Tik „graftui“ įsigalėjus, pradėjo atsirast nepaisikimai, nuostoliai, nepritekliai ir net negalėjimai išsilaikyti. Miestai leido padidint važiavimo kainas. Už kelių mėnesių vėl nauji skundai, nauji dejavimai vėl viskas neužsimoka. Ir vėl reikalas pakelt važiavimo kainas. Po kelių mėnesių ir vėl tas pats. Ir taip nuo 3—4 centų už važiavimą kaina nukelta iki 10c. ir vis tai neapsimoka, vis bankrutus grumoja. Vienur ir kitur miestų valdžios tuo užsinteresavo ir ėmė savęs klausinėti, kas čia darosi. Žmonės dauginasi, keleivių skaitlius didinasi, pasažieriai į vagonus nesutelpa, kainos už važiavimą padidinta dvigubai ir trigubai — ir viskas tas kompanijai „neapsimoka“. Kame to visko priežastis? Paskirta tam tikros komisijos ir nusiųsta jas patirt, kaip kompanijos veda pramonę.

Kam Įeigos Sunaudojama.

Komisija, peržiūrėjusi kompanijos įeigū ir išieigū knygas ir direktorių susirinkimų protokolus, surado, jog dabar pramonė vedama „grafto“ sistema, netaip kaip buvo vedama seniau. Seniau įeigomis buvo padengiamos išieigos. Nuo išieigū likusi suma buvo dalinama pusiau: viena pusė skirta atsargos fondan, pramonės patobulinimui, gi antra pusė proporcionališkai buvo dalinama dalininkams (šerinininkams) dividendū. Tada viską „apsimokėjo“.

Dabar kas kita. Dabar atsargos fondo visai nėra. Įeigomis padengus išieigas, visa likusi suma išdalinama dalininkams dividendū. Seniaus dalininkai gaudavo 40—70 centų ant kiekvieno pramonės įdėto dolerio, dabar gauna \$1.00 iki \$1.50. Išsidalinus viską dividendais ir į atsargos fondą nieko neskiriant, kuomet prisieina pramonė patobulint, pravest naujus kėlius, padirbt naujus vagonus ir tt., nėsant tam reikalingų pinigų — „niekas neapsimoka“. Tada miestą graudinama savo bankrutu, reikalau-

jama leidimo pakelt važiavimo kainos. Visos išlaidos yra milžiniškos. Jos išaugę irgi sulig „grafto“ sistemoms. Mat, dauginantis, dalininkų („šerinininkų“) giminėms (žentai, švogeriai, anukai ir tt.), visiems duodamą darbai su geromis algomis; veik pusė tokių darbininkų nereikalina. Kitur vėl, kompanijos viršinininkams didinama algos keliais šimtais dolerių kasmet. Tokiu budu išlaidos susidaro didelės ir jos nuolat auga vis didesnėmis. Galima sakyti, šita pramonė išaugo ir ištvirkio ir tai ne vien savęs, bet ir nekaltų žmonių plėsimui, nes kaip seniau šita pati pramonė stiprėjo savo pelnu, taip dabar stengiasi pasilaikyti svetimomis lėšomis; jei didina darbininkams algas, ar taaso kelius, ar dirba naujus vagonus, tai apmoka ne savo pelnu, tik didinimu kainos už važiavimą.

Gariniai Geležinkelai.

Su gariniais geležinkeliais panaši istorija. Geležinkelių trustui vystanties, atsirado naujos kompanijos, kurios ėmėsi kovot su trustu, tiesdamos savo kelius greta trusto vaktomų kelių ir pigindamos kainą už pervažos ir keleivių vežiojimą. Trustas jas grabistė vieną po kitai, išpirkdamas naujus geležinkelius ir susigrabstęs juos ėmė kelt kainas, ir už keleivių vežiojimą kaina pašoko nuo 2c. už mylią kelionės iki 5—6 centų. Taigi kelionė pabrango beveik trigubai. Pervazos gabenimas irgi. Mat trustas užsigėidė surinkt visas išlaidas, kokias išdavė supirkdamas naujus geležinkelius ir „zistikrint sau amžiną toki, kokio jis geidė, pelną. Bet apsirko.

Pakėlus kainas „už patarnavimą“, išsivystė automobilių transportacija ir čia atsirado geležinkelių trustui didelė konkurencija, nes automobiliai pigesne kaina atėmė geležinkeliams veik pusę įeigū. Dabar trustas pamatė aiskiai savo apsirkimą. Susiglemžė geležinkelių linijas, po tris, dvi ir keturias, bėgančias vieną greta kitos, tomis pačiomis vietomis ir susilaikė naujos konkurencijos, kurios išvengimui dar bandė tiest naujus kelius, tačiau daugely vietų prisiejo uždaryt senuosius. Pav. 1928 m. uždaryta geležinkelių 587 mylios, o naujų nutiesta 717 mylių; 1929 m. uždaryta 539 mylios, nutiesta naujų 618 mylių; 1931 m. naujų geležinkelių nutiesta tik 244 mylių, o uždaryta 1,019 mylių, o 1932 m. nutiesta naujų 950 mylių, senų uždaryta 459 mylios, ir 1933 m. per pirmuosius 9 mėnesius nutiesta naujų tiktai 11 mylių, o uždaryta senų geležinkelių 18,000 mylių.

Skaitant ilgą uždarytų geležinkelių pagal valstijas, gauname šokias skaitlines: Texas 224 myl., Kansas ir Nebraska 112 myl., Kentucky ir Tennessee 229 myl., Michigan ir Ohio 117 myl., Alabama 14, Arizona 105, Arkansas 19, Colorado 57, Florida 78, Georgia 15, Illinois 48, Indiana 41, Iowa 36, Louisiana 9, Maine 88, Massachusetts 13, Mississippi 61, Missouri 3, New Jersey 78, New York 11, N. Carolina 19, Oklahoma 28, Pennsylvania 2, Utah 2, Virginia 97, Washington 64 ir Wisconsin 65.

Bedarbių Priedas.

Iš to kas augėciau pasakyta, aišku kaip daug nuostolių geležinkeliams darosi uždarinėjant senuosius kelius. Jei tai būtų nuostolis vien geležinkelių trustui, būtų dar tiek to, tačiau labai blogai, kad geležinkelių uždarinėjant susidaro bedarbių nauji priedai, nes kelius uždarant, iš darbo paleidžiami darbininkai.

Į geležinkelių vergus ir nusiskundimus atkreipė atydą galiaus federališka valdžia. Paskirta tam tikslui komisija, kuri tyrinėdama geležinkelių pramonę, atrado, kad pramonė tikrai susmukus, nes geležinkelių išlaikymas ima milžiniškas sumas pinigų, o įeigos menkos. Komisija, dalykus tyrinėdama, betgi surado ir čia įsivyvenusį pramonės graužimo kirminą „graftą“, nes daroma daugybė išlaidų be jokio reikalo. Nors kompanijos skundžiasi, kad 1931 ir 1932 m. iš pasažierių važiavimo „neuždirbo nė vieną centą“, tai vienok per tuos pačius du metus išdavė arti 80 milijonų dolerių savitarpinėms peštynėms, kad vienoms linijoms paveržus iš kitų pasažierius. Tai neva konkurencijos kova, rengiant beveik dykas ekskursijas, nuo New Yorko iki San Francisco pasažierius važiujant už 1/2 ir 1/4 kainos.

Antroj vietoj vėl milžiniškos išlaidos, tai mokėjimas kompanijų viršinininkams pensijų. Tik 37 geležinkelių kompanijos kasmet išmoka pensijų savo prezidentams ir vice-prezidentams aštuonis milijonus dolerių, o laike karo tiems patiems viršinininkams buvo išmokama į metus tik \$480,000. Rezervo fondai, dividendai ir panašūs dalykai ir čia taip supainioti kaip ir miestuose elektrinių geležinkelių. Didžiausia betvarkė ir siekimas tik prie „greito lobi“, o to nepasiekiant, išiečia į geresnį kelią niekas nesi- (Užbaiga ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

„Vienybės“ Paskolos Reikalai

Kitoje vietoje „Tėvynėje“ yra pranešama liudna žinia apie sustabdymą leidimo seniausio Amerikos lietuvių laikraščio „Vienybės“.

Vienybės Bendrovė pasiskolino iš Susivienijimo, 1925 metais, \$25,000.00 pavidale pirmo mortgiciaus, užstatydama savo namą, kuris tuo laiku buvo įvertinamas ant \$55,000.00.

Kadangi likvidavimas Susivienijimo paskolos teismo keliu

(foreclosure) neišvengiamai sudarytų Susivienijimui ir Vienybės Bendrovei didesnių nuostolių, negu sutvarkymas paskolos susitarimo būdu, tai Pildomoji Taryba išrinko komisiją iš SLA. Prezidento S. Gegužio ir SLA. Sekretoriaus M. J. Viniko susitarti su Vienybės Bendrove tokiu pagrindu, kad galimai palankiausiomis sąlygomis šios paskolos reikalus sutvarkius.

Po ilgų ir skaitlingų pasitarimų Vienybės Bendrovės direktoriai priėmė Susivienijimo siulomą planą, sulig kurio paskolos reikalai būtų buvę sutvarkyti be jokių nuostolių Susivienijimui ir Vienybės Bendrovei. Tačiau, nežiurint šių labai prielankių aplinkybių, Vienybės Bendrovės direktoriai nepavyko susitarti su teismo byla užvedusiu antro mortgicėjo skolininku. Jisai bylą laimėjęs pareikalavo „receiverio“ ir tokiu žingsniu išstatė Vienybės Bendrovę bankrotan.

Šis priverstas Vienybės Bendrovės bankrotas nepakeičia Susivienijimo paskolai esanti užstatą. Pirmo mortgiciaus teisės palieka tos pačios, kaip ir buvo. Susivienijimas, jei ras reikalngų, gali forkliozuoti arba, jei nori, gali pasiulyti naujoms Bendrovės savininkams tokį pat planą, kokį buvo pasiūlęs Vienybės Bendrovei. Komisija stropiai daboja visą eiga Vienybės Bendrovės bankrotą ir yra prisirengus imtis tokių žingsnių, kurie tik pasirodys reikalingais tinkamam apsaugojimui Susivienijimo turto.

M. J. Vinikas, SLA. Sekretorius.

S.L.A. APSKRICIU DARBUOTE

SOUTH BOSTON, MASS. „Grinorių“ Sutikimo Vakaras.

Spalio 1 d. vakare, SLA. 365 kuopos ir Sandaros 7 kuopos, Sandaros klube surengė sugrįžusiems iš Lietuvos poniai J. Tumavičienėi, ponams Apšiegam ir p-lei N. Bratėnaitėi sutiktuvų vakarą. Gaspadinėm buvo Sūngailienė, Agurkienė ir Paulauskienė. Buvo dešrų su kopustais ir kitokių valgių ir gėrimų. Svečių buvo tiek daug, kad pasikeičiant reikėjo sodinti prie stalų; daugelis turėjo grįžti namo. Jų tarpe buvo atvažiavę ir iš kitų miestų: iš Lawrence Baumilai ir Vidunai; iš Montello Jurgelūnai; iš Norwoodo Pečiuliai, Vasiliauskienė, Verseckas ir kiti, kurių vardų nesusižinojau; iš Chelsea Kesleriai, Kirmeliavičius ir kiti.

Programai vadovavo p. S. Moccus. Trumpas prakalbėles pasakė: J. Pečiulis, K. Vidunas, K. Jurgelūnas, J. Kasmauskas, A. Juodgudis, P. Kesleris ir K. J. Paulauskas. Po jų kalbėjo Lietuvą atlankiusieji: p-lė Bratėnaitė, kaip Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaitė, pareškė, jog jai kai kurie dalykai Lietuvoje atrodė ypatingai, bet bendrai imant Lietuvą jai patikusi ir ji gavusi labai patenkinančių ir gerų įspūdžių.

Ponia J. Tumavičienė gana plačiai apibūdino savo kelionės įspūdžius ir įspūdžius gautus Dariaus ir Girėno laidotuvėse. Ji tuos visus įspūdžius pateikė gana aiškiai, vaizdžiai ir jaut-

riai, kas iš daugelio dalyvių akių net ašaras išspaudė. Jos papasakotus įspūdžius neminėsiu, nes ji „Tėvynėje“ juos aprašo, tai skaitytojams bus proga su jais susipažinti. Žodžiu sakant, vakaras buvo labai gražioji nuotaikoj ir dalyviai buvo pilnai patenkinti. Pabaigoje ponias Tumavičienės svečiams suteikė iš Lietuvos atvežtų popierų ir spirito paragauti.

WATERBURY, CONN. Pranešimas SLA. 11-tos Kuopos Nariams.

SLA. 11-ta kuopa rengia balių ir margumynų vakarą, kas įvyks šeštadieni, lapkričio 4 d., 1933 metų, 48 Green Street, Waterbury, Conn.

Kuopos mėnesiniam susirinkime, laikytam rugsėjo 7 d., 1933 m., buvo nutarta, kad kožnas narys privalo pirkti po vieną tikietaį šį parengimą. Tikietus gausite pas finansų raštininkę Eleną Tarailiūtę arba pas komisijos narius: Joną Stravinską, Oną Barkauskiene, Antaną Nainį, Antaną Strapolskį, Olgą Ažunariūtę.

Šis sumanymas įvyko tuo tikslu, kad papildyti kuopos išda, todėl visi nariai malonėkiete remti šį parengimą kiek tik galite.

MONTELO, MASS. SLA. Narys Zymioje Valdiškoje Vietoje.

Massachusetts valstijos gubernatorių, Joseph B. Ely, spalio 4 dieną Plymouth apskrįčio gydytoju paskyrė Dr. Alfonsą F. Budreskį, gyvenantį Brockton, Mass.

DR. A. F. BUDRECKIS.

Augštuosius gydytoju mokslus Dr. Budreskis baigė 1917 metais Tufts Medical School. Baigęs mokslą, praktikavo šv. Elzbietos ligoninėje, Bostone. Didžiojo karo laike jis buvo kariškų gydytoju. Kariuomenėje jis gavo vyriausio leitenanto laipsnį. Sugrįžęs iš kariuomenės Dr. Budreskis pradėjo praktiką Brocktone, kur ir dabar tebegyvena. Savo gabumais ir darbštumu Dr. Budreskis yra gerai žinomas ir mylimas ir tarp kitataučių.

Dr. Budreskis taipgi yra S. L. A. 17 kuopos narys ir daktaras-kvotėjas. Priklauso ir prie kitų organizacijų, kaip tai: Lietuvių Piliiečių Pašelpinės Draugystės, yra Montello rusų draugysčių daktaru ir Brockton Savings Banko nariu. 1923 metais Dr. Budreskis buvo Brocktono miesto daktaru.

Dr. Budreski paskyrimas apskrįčio gydytoju didžiai džiugina lietuvius, kurie nuosirdžiai linki gabiam lietuviui gražiausio pasisekimo.

WATERBURY, CONN. SLA. 11 Kp. Susirinkimo.

SLA. 11 kp. mėnesinis susirinkimas buvo 5 d. spalio. Susirinkimą atidarė pirm. T. Matas. Olga Ažunariūtė perskaitė protokolą, kuris tapo priimtas. Surengimo margumynų vakaro komisijos vardų raportavė komisijos narė, p-lės Ažunariūtė, kad tas parengimas bus 4 d. lapkričio. Įžanga 25c. Vėliaus atsilankė kitas komisijos narys, p. J. Stravinskas, kuris sakė, kad jau visas surengtas ir tikietai gatavi, tik apgarsinimai dar negatavi, bet yra dar laiko.

Taigi gerbiamieji nariai ir narės malonėkite visi atsilankyti į parengimą. Man teko pastebėti daugelį 11 kp. parengimų, bet musų nariai mažai juos lanko. Tai yra negerai. Meskite tą tinginį į kampa! Bukime susipratę! Žinokime kur prigulime ir bukime SLA. 11 kp. patriotai.

Toliaus buvo iš SLA. 4 apskrįčio delegatų raportai. Kitus tarimus aplenkusi, tik pamėnėsiu vieną svarbų, kad S. L. A. 4 apskr. nutarė surengti aviacijos dieną ir kvies visus draugijas bei kuopas, kad paremti Juozo James-Janušausko skridimą iš Amerikos į Kauną. SLA. 11 kp. tam pritarė ir išrinko delegatus, kuriais yra: p-lė Olga Ažunariūtė ir p-lė Elena Tarailiūtė. Teko nugsirti, kad delegatus išrinko Lietuvos Ukėšų Polit. Klubas ir Lietuvos Sunų draugystė. Šiomis dienomis suvažiuos išrinktoji SLA. 4 apskrįčio komisija: T. Matas, Dr. J. S. Stanislovaits, iš Waterbury; J. Sekys, iš Hartford; Alb. Pivelis, iš New Haven; Bujanaskas, iš Ansonia. Suvažiavimas bus Waterbury.

Skaityta laiškais iš SLA. jaunuočių 4-to apskrįčio. Kvietia surengti balių Waterbury. Tam visi pritarė ir ant vietos buvo išrinkta komisija, kurion jeina: p-lė Olga Ažunariūtė, p-

J. Kvaraciejus ir ponias Kristina Stanislovaitsienė.

P. Motiečius, SLA. 11 kp. koresp.

DAYTON, OHIO. Pavykęs SLA. 105 Kuopos Parengimas.

SLA. 105 kp. buvo surengusi parengimą žuvusiems lakunams pagerbti. Parengimas buvo spalio 7 d., Barney Community svetainėje. Pirm., J. Sakal, perstatė to vakaro tikslą ir pakvietė pakalbėti M. K. Mockevičių. Kalbėtojas nurodė, kokią didelę meilę prieš savo tėvynės lakunai turėjo, nes net nebijojo savo gyvasties paaukauti. Todel patarė visiems imti pavyzdį iš tų žuvusių karžygių ir prisidėti su centais pastatymui jų atminčiai paminklo. Programėly išpildė jaunimo spekos 105 kp. nariai, sugrodami ir sudainuodami Dariaus ir Girėno nelaimingai mirčiai pritaikintas daineles imtas iš „Margaručio“. Ant galo buvo galima gerai pasiškoti grojant armonistei C. Milašutei.

Pelno liko virš 12 dol., kurie pasiųsta į Chicago papinklo statymo komitetui.

J. A. Urbanas yra išpardavęs 30 lakunų fotografijų už kurias pasiūsta \$15.00 tam pačiam tikslui.

J. A. U.

CHELSEA, MASS. SLA. 53 Kp. Susirinkimo.

SLA. 53 kuopos susirinkimas įvyko spalio 4 d. Protokolas skaitytas ir priimtas. Po atlikimo reikalų su Centru, sekė įvairių komisijų raportai. Taipgi skaitytas SLA. antro apskrįčio pakvietimas rinkti delegatus į apskrįčio suvažiavimą, kuris įvyks nedėlioje, spalio 29, Lawrence, Mass. Delegatais musų kuopa išrinko: F. Keslerį ir J. Kirmelevičių.

Toliaus sekė mokyklos komisijos raportas. Buvo pranešta, kad reikalingas knygas jau turime dėka SLA. Centro Sekretoriaus, Dr. M. J. Viniko. Komisija taipgi pranešė, kad del mokyklos gavusi ir dovaną, butent p. Tumavičius, iš Jamaica Plain, paaukojo vargo narys. Todel, varde SLA. 53 kp., tariam viršminėtomis ypatoms širdingai ačiū už musų šiame reikale parėmimą.

SLA. 53 kuopos narių, jaunuolių tėvams pranešame, kad mokykla atsidarys spalio 14 d. Todel visi tą dieną suveskite savo vaikus gauti pirmą pamoką lietuvių kalboje. F. K.

ROCKFORD, ILL. SLA. 77 Kp. Darbuotės.

SLA. 77 kp. susirinkimas įvyko spalio 1 d. į kuopą įstojo du nauji nariai: J. Malinauskas ir J. J. Gura.

Pakelta naujos konstitucijos klausimas. Po trumpų apkalbėjimų, atidėta sekančiam susirinkimui. Todel visi SLA. 77 kp. nariai malonėkite į sekančių susirinkimą ateiti. Tas susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 2 skridimą iš Amerikos į Kauną. SLA. 11 kp. tam pritarė ir išrinko delegatus, kuriais yra: p-lė Olga Ažunariūtė ir p-lė Elena Tarailiūtė. Teko nugsirti, kad delegatus išrinko Lietuvos Ukėšų Polit. Klubas ir Lietuvos Sunų draugystė. Šiomis dienomis suvažiuos išrinktoji SLA. 4 apskrįčio komisija: T. Matas, Dr. J. S. Stanislovaits, iš Waterbury; J. Sekys, iš Hartford; Alb. Pivelis, iš New Haven; Bujanaskas, iš Ansonia. Suvažiavimas bus Waterbury.

Skaityta laiškais iš SLA. jaunuočių 4-to apskrįčio. Kvietia surengti balių Waterbury. Tam visi pritarė ir ant vietos buvo išrinkta komisija, kurion jeina: p-lė Olga Ažunariūtė, p-

tai jo šeima vis dar šelpiamą kiek išgalima, o kaip SLA. atskaitos rodo, tai kiekvieną mėnesį musų organizacija sušelpia po kelias dešimtis našlaičių ir nesugalinčių narių, kuriems išmoka nemaža pinigų. Reiškia, nariai gauna netik pašėlpą ligoje, bet ir piniginę dovaną nelaimėi ištikus. Todel kožnas lietuvis privalo apsi- drausti Susivienijime Lietuvių Amerikoje, o nelaimėi ištikus turės tikrą draugą, kuris ateis jums pagalbon. SLA. nariai pakalbinkite garbės vertus lietuvius prieš SLA. prisirašyti. Laikui bėgant jie bus jums užtai dėkingi.

SLA. 77 kp. Organizatorius.

SPRINGFIELD, ILL. IS SLA. 158 Kp. Susirinkimo.

SLA. 158 kp. susirinkimas įvyko spalio 1 d. Susirinkimo, galima sakyti, kaip ir nebuvo, nes tik suėję nariai užsimokėjo mėnesines duokles, o tarimų jokių nepadaryta. Tą dieną, mat, buvo angliakasių massmeetingas, tai ten daugelis narių buvo nuėję. Keletui narių pareikalavus uždaryti susirinkimą ir pirmininkui pritarus — taip ir buvo. Uždarius susirinkimą, nariai vienas paskui kitą rinkosi, bet jau buvo pervėlu. Kai kurie skaudžiai rugoj. Dabar, mat, yra svarbus momentas — konstitucijos taisymas, Pildomosios Tarybos nominacijos artinasi, tai organizacijai tas laikas labai brangus.

Pasirodžius „Tėvynėje“ S. L. A. konstitucijai, dabar visų narių pareiga stoti darban ją taisyti. Na, o kada visi nariai stosime darban — pasekmės to darbo bus geros. Prie to, kada visi tame darbe dirbsime, tai vėliau nebus prieštaraivimų, nes visi drauge dirbome. Broliai ir seserys, bent kartą užmėrkime tuos žodžius, kad „kaip padarys, taip bus gerai“. Šiub syk reikia visiems stoti darban ir bendrai dirbti ir tokiu būdu organizacija padarys milžinišką žingsnį pirmyn. Todel skaitykite lankykite susirinkimus ir atlikite savo pareigas, tas pareigas, kurios kožnam nariui yra šventos ir butinos. Visi tvirtais šulais stokime pakėlime organizacijos labo.

K. J. Čivinskas, SLA. sargybos narys.

SO. CHICAGO, ILL. IS SLA. 74 Kp. Veikimo.

SLA. 74 kuopos bertainis susirinkimas įvyko 4 d. spalio, Bessemer Park svetainėje. Nariai buvo kviesti atvirutėmis, nes iš seno buvo pageidaujama surengti kokią nors pramogą, visiems nariams apie tai galutinai nusprendžiant.

Susirinkimą atidarė kuopos pirm. St. Šidlauskas. Užrašų rašt., J. Trijonis, perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas kaip skaitytas. Aplaikytas laiškas iš SLA. Centro Sekretoriaus. Pranešime pasirodė, kad keturi nariai raudasi suspenduoti. Du suspenduoti nariai atsilankė užsimokėti duokles. Skaityta persikėlimo lakštas iš 36 kuopos ir priimtas. Tad musų, 74 kuopa padaugėjo geru skaitlium narių. Mums tokių narių daugiau reikalinga kaip p. Pajauskas.

Organizatorius perstatė naujus aplikantus: Oną Valantaite ir Petrą Vištartą. Abudu čia gaudys jaunuoliai. Aplikacijos skaitytos ir priimtos.

Ligonijų ir kitų komisijų raportai priimti. Nariai nusi- džiaugė, kad jau trečias susirinkimas ligonių nesiranda. Tai gerai. Gerbiami SLA. 74 kp. nariai, jus vis pageidavote, kad musų kuopa surengtų bent kokią pramogą, tad jusų pageidavimas įvyks. Nutarta surengti šeimi-

nišką bankietą 22 d. spalio, pp. Kazakevičių name, 9145 E. Kingston Ave., So. Chicago, Ill. Kuopa tikisi, kad šitas bankietas bus sėkmingas. Jame nariai galės susipažinti arčiaus kaipo vienos motinos dukters ir sunys tos didžiulės fraternales organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Surošiti bankietą parinkta iš darbščių ypatų komisija: A. Pocius, M. Muzia, A. Kazakevičius, U. Vistartienė ir M. Gedrimienė. Bus įvairus programas. Galia užtikrinti atsilankiusius svečius, kad busite pilnai užganėdinti. Gaspadinės pagamins skanių valgių, lietuviškų dešrų, o gaspadoriai saldžių gėrimų. Susirinkimas buvo rimtas ir mandagus. Visi išsiskirstė geru nuotaikoj.

CANTON, ILL. IS SLA. 108 Kp. Susirinkimo.

SLA. 108 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 1 d., Raškauskų namuose, antrą valandą popiet. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm., p. A. Uselis.

Skaityta ir svarstyta laiškai iš SLA. Centro ir nuo SLA. Išdininko, p. K. Gugio. Priimta narės, p. Paulinos Uselienės, ligoje pašėpa sumoje \$72 už dvyliką savaičių. Ponia Uselienė yra dėkinga už gautą pašėlpą. Teingi priimtas paliudijimas dėl naujo nario, Jono Mačiūlo.

Skaityta konstitucija ir paraginta, kad visi nariai ją skaitytų ir padarytų tinkamus pataisymus.

Kuopos įėjos šiame susirinkime \$45.03 Į Centrą pasiūsta 42.78 Kuopai lieka 2.25 Rožė Šluželiūtė, SLA. 108 kp. rašt.

Pasiulymai SLA. Įstatų Komisijai

SLA. 4-to apskrįčio Pasiulymas Įstatų Komisijai Gerbiamieji: Laikę SLA. 4-to apskrįčio 21-mo metinio suvažiavimo, kuris įvyko rugsėjo 24, 1933, Ansonia, Conn., buvo nutarta pasiūsti sekančius pareiškimus SLA. Įstatų Komisijai apsvaryti, kad ji incorporuotų į S. L. A. konstituciją ir įstatus: 1. Kad būtų įvesta SLA. apdraudus skyrius su atsiėmimu įmokėtų pinigų, kai narys bus užsimokėjęs duokles 10 ar 20 metų, kaip ir insurance kompanijų „endowment policies“.

2. Kad pomirtinė apdrauda būtų mokama nežiurint koikiame atsitikime mirtis pripuls, ir kad būtų išmokėta tam, kuriam palidume užrašyta.

Su pagarba, Olga Ažunariūtė, SLA. 4-to apskr. rašt.

SLA. 11 Kp. Pasiulymas SLA. Įstatų Komisijai

Gerbiamieji: Labai mažai Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių jaunuolių sutiksi, kurie neprigulėtų prie bent kokios apdraudos kompanijos, tačiau prieš SLA. labai maža dalis tepriklauso. Kodėl? Todel, kad prie apdraudus kompanijos galima pasi- rinkti tokią apdraudą, kad „policy holder“ gali ant savo policy pasiskolinti pinigų, o po 10 ar 20 metų atsiimti pilną policy nurodytą sumą.

Prie SLA. narys privalo mokėti visą amžių ir tik pasimirus apdraudą gauna mirusiojo paveldėtojai. Jaunuoliam visai nesvarbu, kas jo sutauptų tur- tų po jo mirties gautų; jam svarbiausia, kad jis patsai savo

S. L. A. KALENDORIUS KUOPŲ BEI APSKRICIU PARENGIMAI

SO. CHICAGO, ILL. — SLA. 74 kuopos šeimyniškas bankietas įvyks spalio 22 d., pp. Kazakevičių name, 9145 E. Kingston Ave., So. Chicago, Ill. Parengimas bus smagus ir visus atsilankiusius patenkintis. Šeimyninkės patieks gardžių valgių, o šeimyninkai parupins saldžių ir skanių gėrimų. Visi kuopos nariai prašomi atsilankyti.

DETROIT, MICH. — SLA. Seimo rengimo komisija perstays Juokingą veikalą „O. S. S. arba Šliubinė Iškilimė“ sekmaleny, spalio 29 d., 1933 m., I. A. S. Salėje, prie 24-tos ir Michigan gatvių. Svetainės durys atsidarys 6-tą val. o ložimas prasidės 7-tą val. vakare. Po ložimų šokiai iki nakties vėlamus. Veikalas labai juokingas, šokiais gros labai geras orkestras, visi busite patenkinti. Įžanga suaugusiems 25c. — vaikams 10c. Visus nuosirdžiai kvietia atsilankyti — Rengimo Komisija.

WORCESTER, MASS. — SLA. 318 kuopa rengia iškilmingą metinę vakarienę su programu sekmaleny, spalio 29 d., 1933 m., pradžia 7:30 val. vakare, Ukėšų Klubo Salėje, 12 Vernon gatvė, Worcestery. Bilietu kaina 50 centų. Gerb. SLA. 318 kp. nariai ir narės, pagal narių nutarimą puzmetiniame susirinkime, esate kvietiami butinai dalyvauti viršminėtoje vakarienyje. Nariai, nedalyvavę vakarienyje taipgi turės lygiai užsimokėti po 50 centų.

LEE PARK, PA. — SLA. 68 kuopa rengia linksmą balių antradieny, spalio 31 d., pradžia 7-tą val. vakare, Hose House salėje. Įžanga vyrams 35c., moterims — 25c. Visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir geros valios lietuviai nuosirdžiai kvietiami skaitlingai atsilankyti į šį linksmą ir pirmą šio sezono parengimą. Bus gera muzika ir visi galėsite pasiškoti iki šociai ir linksmai laikį praleisti.

KENOSHA, WIS. — SLA. 338 kp. Dailės Rateljis rengia koncertą paminėjimui Dailės Ratelio 10 metų gyvavimo sukaktuvių, lapkričio 12 d., 7 val. vakare, German American svetainėje. Programa dalyvaus artistas Juozas Brabravičius, M. Balčaitienė, O. Jankienė, G. Klevickaitė ir visas Dailės Ratelio choras. Nuosirdžiai kvietiame visus vietos ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

sutaupytus pinigus galėtų naudoti. Todel, atsižvelgiant į šį SLA. organizacijos nedatelkų, SLA. 11-tos kuopos (Waterbury, Conn.) laikytame mėnesiniame susirinkime spalio 5 d., 1933, buvo įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta pasiūsti sekančią įnešimą SLA. Įstatų Komisijai ir Centro Pildomajai Tarybai: Kad prie dabar esamos S. L. A. apdraudus dar būtų įvestas naujas skyrius, butent apdrauda su atsiėmimu įmokėtų pinigų laipsniškai nuo \$500.00 iki \$5,000.00, nariui užsimokėjus duokles per 10 ar 20 metų. Su pagarba, Olga Ažunariūtė, SLA. 11 kp. užrašų rašt.

NEW BRITAIN, CONN. Vilniaus Gedulo Diena.

Vilniaus Vaduoti Sąjungos skyrius, bendrai su Šv. Andriejaus parapija, rengia 13 metų Vilniaus užgrobio sukaktuvės minėti. Parengimas įvyks spalio 22 d., Lietuvių Svetainėje, Park St. Pradžia 7:30 val. vakare. Pakalbėti pakviesi: kun. J. Ambotas, iš Hartford, Conn. ir leitenantas lakunus P. Nakrošis, iš New Jersey. Bus suvaidinta teatras „Varpininkai“, p vadovystė varg. J. Ališausko. Dainų programą išpildys Šv. Cicilijos choras. Prašome visus atsilankyti. N. Jurkuniūtė.

— Kurios šeimos apsidraudę Susivienijime Lietuvių Amerikoje, jos sulaukė rytojaus džiaugiasi.

Teismas Palaikė SLA. Konstituciją

SLA. 60 KUOPA PRALAIMĖJO SAVO BYLĄ TEISME.

SLA. nariams jau yra žinoma, kad SLA. 60 kuopa iškelus nepamatuoją kaltinimą savo finansų sekretoriui p. A. Bernotui, be jokio tardymo prailino jį iš urėdo ir jo vieton išsirinko p. J. Smilgį kuopos finansų sekretorium. Tokio S. L. A. 60 kuopos žygio negalėjo užgirti nė SLA. Sekretorius, neigi SLA. Prezidentas, kuomet p. Bernotas į juos apeliavo po tokio kuopos pasielgimo. Atvėjų atvejais buvo nurodyta kuopai, kad jos elgis apsilėkia su SLA. konstitucijos patvarkymais, kad skundas prieš p. Bernotą yra nepamatuoja, nes jis tų aplikantų įmokėtų pinigų nėra pasisavinęs, kaip skunde jis kaltinamas, kad nario negalima bausti pirm tardymo konstitucijoje nurodoma procedūra nors ir pamatuotas skundas prieš jį būtų paduotas. Todel SLA. viršūninkai buvo priversti skaityti p. Bernotą teisėtu SLA. 60 kuopos finansų sekretorium ir negalėjo pripažinti naujai išrinkto kuopos sekretoriaus! Jei Pildomosios Tarybos nariai būtų užgėrę tokį neteisėtą kuopos žygi prieš p. Bernotą, tai nepamatuoti inkriminuotas kuopos finansų sekretorius būtų galėjęs traukti atsakomybėn ir Susivienijimą, netik kuopai, ir būtų byla laimėjęs, ką liudija dabar SLA. 60 kuopos pralaimėta byla.

Tačiau SLA. 60 kuopos vadai ir valdyba su tokiais SLA. Sekretoriaus ir Prezidento patvarkymais ir nurodymais nesiskaitė. Pasisamdė tą patį advokatą Garvey (kuris pirmiausia buvo užvedęs bylas prieš SLA. Aleksyno ir Morrisio neteisėtai reikalaujamų pašelpų reikalą, o tų bylų „laimėjimą“ jau paaiškino advokatas Uvickas) ir patraukė Susivienijimą į teismą. Žinoma, jie skundė p. Bernotą, reikalaudami jo, kad jis atiduotų kuopos knygas ir visą archyva. Nepamatuoja vagystėje apkaltintas ir neteisėtai nubaustas p. Bernotas aiškino, kad jis negalįs tokio kuopos reikalavimo išpildyti delto, kad tuo pačiu jis prisipažintų prakaltusiu tame, ko jis nepadarė ir už ką yra kaltinamas. S. L. A. Sekretorius nurodė S. L. A. 60 kuopos valdybai, kad jos kreipimasis į teismą yra tolimėsnis prasižengimas prieš konstituciją ir reikalavo bylą ištraukti iš teismo, kartu nurodant, kad asmenį p. Bernoto kuopa traukia teisman Susiv. Lietuvos Amerikoje Prezidento ir Sekretoriaus konstituciją paremtus patvarkymus. Bet visoki nurodymai ir pakartotini reikalavimai pildyti SLA. konstituciją nieko negelbėjo ir S. L. A. 60 kuopos užsispyrimu buvo einama prie užvestos bylos tardymo.

Sios bylos tardymas įvyko spalio 13 d., kurioje Susivienijimą gynė advokatas Dean S. Face, o skundėjus—advokatas Garvey. Teismas stoji net septyni asmenys iš skundėjų pusės ir bylos nagrinėjimas tęsėsi nuo 9:30 val. ryte iki 2:30 val. po pietų. Apie sios bylos pasekas Susivienijimo advokatas Facė praneša SLA. Sekretoriui sekamus faktus:

„Byla SLA. 60 kuopos prieš A. J. Bernotą nagrinėta spalio 13 d. ir išspręsta mūsų naudai. Teismas išnagrinėjęs visus faktus tarpe kita nusprendė: 1) kad p. Bernotas nėra kaltas bent kokiam netikslume kaip finansų sekretorius; 2) kad jam neteiktas joks praneši-

mas del paduoto prieš jį skundo, neigi pranešta apie tokio skundo nagrinėjimą, kaip tatau nurodo SLA. konstitucija; 3) kad nebuvo nustatytas tardymui laikas sulig konstitucijos nurodymo; 4) kad nebuvo jokio tardymo ir kad p. Bernotui nesuteikta proga savęs apgynimui; 5) kad nebuvo patiekta jokie įrodymai jo prasikaltimo rugpūčio 6 d. susirinkime (kuomet skundas priduoatas ir jis iš urėdo prašalintas); 6) kad neprisilaikyta konstitucijos nurodomos procedūros jį suspenduojant iš urėdo; 7) kad sulig konstitucijos patvarkymo, p. Smilgius nėra išrinktas finansų sekretorium.

„Kitais žodžiais, teismas rado p. Bernotą visiškai nekaltu kiekviename jam primetamam prasikaltime ir taip pat teismas surado, kad kuopa papildė visą eilę nereguliarumų ir neteisingų žygių prieš p. Bernotą. Teismas savo žodžiu išduotame nuosprendy taip jį vadina „tardymą“ karakterizavo kaip „minios užpuolimą“. Įdomi bylos vieta buvo ta, kuomet užrašė sekretorė (kuri išrodo veidais norais vaduojasi, bet suklaidinta jauna penelė) liudiję, kad rugpūčio 6 d. kuopos susirinkimo protokolai pakeistas ir perrašytas keliomis dienomis pirm šios bylos tardymo teisme. Aš priverčiau ją perskaityti ir išverti į anglų kalbą minėto susirinkimo originalų protokolą, iš kurio paaiškėjo, kad nebuvo jokio p. Bernoto tardymo kuopoje ir nebuluota p. Bernoto suspendavimui iš urėdo. Pagaliau paaiškėjo iš neuzginčijamų liudymų, kad p. Bernotas visuomet be atidėliojimo perduodavo išdindinkui visas narių sumokamas dukles ir kad išdindinkas deponituo- davo bankam. Taipgi paaiškėjo, kad iškelti p. Bernotui kaltinimai buvo tik priemonė jo atsikratymui vien delto, kad jis nesimpatizavo su kuopa kontroliuojančia frakcija.

„Keliomis dienomis pirm tardymo teisme aš stengiausi, sulig Tamstos patarimo, sutaisyti šį ginčą be teismo. Aš pasiūliau skundėjų advokatui Garvey, kad kuopa priimtų rezoliuciją, panaikindama rugpūčio 6 dienos susirinkimo nutarimus, tuo budu panaikinant nepamatuos kaltinimus prieš p. Bernotą ir panaikinant bylą teisme, iš savo pusės užtikrindamas, kad tokiu atveju p. Bernotas momentaliai rezignuos iš urėdo. Išrodė, kad p. Garvey tokį mano pasiūlymą sutiko prielankiai, bet vėliau aš patyriau, kad jo reprezentuojama frakcija griežtai pasi-priešino tokiam susitaikymui ir todėl niekas iš to mano pasiūlymo neišėjo. Tenka nigris-ti, kad pralaimėję skundėjai grumoja bylos apeliavimu į augštesnį teismą, bet aš negaliu suprasti kaip jie gali tikėtis kitokių rezultatų ir augštesniam teisme. Bylos rekordai ir visa eiga yra pilnai tvarkingoj padėty ir mums nebus jokio sunkumo laimėti ir augštesniam teisme.“

Tai toki minėtos bylos raportą patiekia Susivienijimo advokatas. Rečia pasigalėti, kad nepamatuos SLA. 60 kuopos vadų užsispyrimas, nesisikaitymas su konstitucijos patvarkymais ir neklausimas SLA. viršūninkų nurodymų ir reikalavimų pildyti konstituciją padarė kuopai ir Susivienijimui negarbę ir bereikalingas išlaidas. Šis visapusiai nemalonus incidentas lai buna pasi-

Kelionės Ispudžiai

Rašo J. M. Tumavičienė.

(Tąsa)

Pirmas nemalonumas — tai išeinamoji moterų vieta: nešvairi, vandenio prilietai, nėra nei popierios, nei rankšluosčio. Tarptautinio traukinio išeinamam kambary visi patogumai yra, o čia tokioj stoty nieko nėra... Dar tik 5 val. ryte, tai labai anksti, visur uždaryta. Užėjau į nedidelį, bet švarų „Rutos“ viešbutį. Kokias tris valandas pasilsėjau, pavalgiau pusryčius ir leidaus į miestą, pamatyti Šiaulius, nes mano gyvenime pirmą kartą tenka būti Šiauliuose. Buvo šeštadienis, tai žydų įstaigos uždarytos, bet daug ir atdarų. Mat ir Lietuvos žydėliai jau nebežuri taip „košer“, kaip budavo seniau. Tai buvo 1 d. liepos.

Visas miestas gana gražus ir didelis, su daug kamynų, kas reikią dirbtuves. Namai daugiausia muros ir nemaži. „Birutės“ saldinių dirbtuvė gana puikiai atrodo. Užėjau į vieną įstaigą, plaukams kirpti ir šukuoti, tai man plaukus išmazgojo ir suukavo (arba pirštais sugarbinavo), užmokėjau 4 litus. Už vieną nakvynę užrašė sekretorė (kuri išrodo veidais norais vaduojasi, bet suklaidinta jauna penelė) liudiję, kad rugpūčio 6 d. kuopos susirinkimo protokolai pakeistas ir perrašytas keliomis dienomis pirm šios bylos tardymo teisme. Aš priverčiau ją perskaityti ir išverti į anglų kalbą minėto susirinkimo originalų protokolą, iš kurio paaiškėjo, kad nebuvo jokio p. Bernoto tardymo kuopoje ir nebuluota p. Bernoto suspendavimui iš urėdo. Pagaliau paaiškėjo iš neuzginčijamų liudymų, kad p. Bernotas visuomet be atidėliojimo perduodavo išdindinkui visas narių sumokamas dukles ir kad išdindinkas deponituo- davo bankam. Taipgi paaiškėjo, kad iškelti p. Bernotui kaltinimai buvo tik priemonė jo atsikratymui vien delto, kad jis nesimpatizavo su kuopa kontroliuojančia frakcija.

Man laikas eiti į stotį, nes jau baigiasi 19 val. Atėjus stotin ieškau traukinio į Biržus. Parodo, tik vienas elektrinis vagonas, nei garvežio nei daugiau vagonų nėra. Mat čia eina siaurasis gelžkelis. Vietų viduje vagono apie 20, panašiai kaip Amerikoje gatvekaris, tokį įspudį daro tas vagonas. Prie manęs priejo nešikas, nunešė mano čemodaną į traukinį, žinoma, daviau jam „arbatpinigį“ pusę lito. Bet jis nelabai patenkintas, sako:

— Ponia, reikią litą.
— Argi dar permaža — pas-tebui jam.
— Ką reiškia amerikonomas litas, juk tik 10 centų — jis aiškia a man.
— Taip ir atsikyrėm, nes traukiny pradėjo eiti. Keleivių buvo apie 14, traukinis geras, sėdynės minkštos, greitai bėga.
Bet keleiviams bėda su čemodanais, visai nėra vietos kur pasidėt. Tas begalo keleiviams nervus gadina. Bevažiudami keleiviai vieni su kitais šnekasi, susipažįsta vieni su kitais:

— O iš kur jūs?
— O iš kur jūs?
— Draugiškai vieni kitų klausia ir girdisi malonus atsakymai ir jau vieni su kitais pasidarą kelionės draugais. Taip ir man teko susipažinti su ponais Mintautais, aviacijos pulkininku ir jo žmona. Jie važiavo iš Kau-no vasaroti pas ponius Mintautienės tėvėlius į Rinkiškių kaimą, Biržų apskr. Man tas kaimas gerai žinomas, nes ten mano genty, Kirkilioniai gyvena ir jaunoje dienoje nekartą teko pas juos viešėti.

Taip sau besišnekdami pri- važiuvom Biržų stotį, jau 23 val. naktį. Stotis mažytė, čia ir kelio galas, nes ir traukinys niekur toliau neina, tik antrytojaus grįž į šiaulius. Visi keleiviai kalba kam yra atsiūsti vežikai juos pasitikti. Bet aš žinau, kad manęs niekas nepasitiks, nes niekas nežino kad aš atvažiuoju į savo tėvyškę. Pagaliau, kas ir gali pasitikti?

mokymu kaip SLA. 60 kuopos vadams, taip ir visiems tiems SLA. nariams, kurie mėgsta teismaiis grumoti, kad nepildymas SLA. konstitucijos skaitoma nepateisinamu prasižengimu ir valdiškuose teismuose. Kas eina prieš organizacijos konstituciją, tas negali bylos laimėti nei valdiškam teisme.

Motinėlė mirė kuomet dar maža buvau, o jau 23 metai kaip Lietuvą tėvynę apeidau... Tėvelis mirė po karo, brolis Amerikoje, yra tik viena sesutė ir ta nesveika. Bet važiuoji tėvyškę, vistiek malonu išvysti tie takeliai, kuriais jaunoje dienoje vaikščiojau, tas rutų darželis, kurį taip rupestingai prižiurėdavau. Čia praleista ne kaltos kudikystės dienos, čia ir pirmieji jaumystės žiedai pražydo. Ar gali būti žmogui saldžiais atminimais brangesnė vieta!... Giminių daug turiu, bet po karo visi išblaškyti į visas puses.

Nelauktas Patarnavimas.

Išlipus iš traukinio dairausi ir manau sau: kur aš dabar dingsiu vidurnaktį? Keletas žmonių stovi ir tėja iš traukinio lipančius. Apsidairiau — nėra nė vieno pažįstamo, o iki mano tėviškės dar 14 kilometrų. Netikėtai prieina prie manęs apysenis žydas ir klausia ar nereikią mane pavėžėti? Nespėjau nė pamisliti ką jam atsakyti, nes reikią važiuoti, bet kur... jis mano čemodaną paėmė ir įdėjo į savo vežimą. Reikią jau turu vežiką. Klausia vežikas ir kur vežti. Išakau vežti į viešbutį, nes dabar nakti nėra kur dingti. Tuomet vežikas klausia iš kur paeinu. Sužinojęs, kad važiuoju į Bobėnus, pasisiulė mane nuvežti už 12 litų.

Manau sau, nors ir nepatogu vidurnaktį važiuoti taip toli su vežiku, bet širdis trokšta kuogreičiausiai išvysti gimtinį kaimą ir tiek... Pradėjau derėtis su vežiku, nes 12 litų perbrangu už tokią kelionę. Jis nusileido iki 10 litų, vėliau man pasiulius 8 litus sutiko ant to. Bet mano vežikas dar negali važiuoti į Bobėnus — dar turi parvežti iš stoties tūlą ponią, savo pažįstamą, kuri turbūt parvažiuoja kitu traukiniu, nes šiame traukinely jos nebuvo. Tad jis pasiulo, kad aš palaukičiau jo namuose iki jis atliks šią savo pareigą. Sutikau palaukti.

Parvežęs vežikas mane į savo namus, pasodino kambarėlyne, kuriamė sėdžiu ir snauzdžiū... Pagaliau apie už pusantros valandos sugrįžo namo ir vežikas ir rengiamės važiuoti į Bobėnus. Jis man pasiulė apsilvilti jo kailiniais, nes ešą naujį šalta važiuoti. Man užteko pažiūrėti į tuos kailinius ir negalėjau jais naudotis. Atsisaikiau jais vilktis, pasiaikiškindama, kad liepos mėnesy kailiniuose dėvėti būtų sarmata.

Išėdus į vežimą jis man užklojo kojas ir buvo labai patogu kojomis, nes ką tik po lietaus, tai oras buvo labai drėgnas ir šurpus. Bevažiuojant pradėjo švisti, bet naktis buvo tikrai šalta ir drėgna. Arklysgeras, greitai bėga, bet vežikas vis ragina savo arkluką dar greičiau bėgti. Užėmė apie pusantros valandos laiko iki nuvažiuvom 14 kilometrų ir aš gana gerokai sušalau. Be to, arklys smarkiai bėgdamas dar ir su purvu mane gerokai aptaškė — jau labai seni laikai, kuomet man teko tiek purvo ant veido ir drabužių. Bet ir tas purvas rodo malonus, nes taip netoli mano tėviškės esu...

Tėviškė Pasiekus.

Liepos 2 dienos rytas. Jau gerokai prašvito iki privažiavom Bobėnus. Du piktai vilkų veislės šunės, mano tėviškės sargai, pradėjo smarkiai loti. Gera dar kad buvo priišti, tad išlipus pradėjau belstis į savo sesutės Kublinskienės du-

* Wyomine Klonio artisų juokdarių ir dainininkų grupė, kurie šeštadienio vakare, spalį 21 d., Binghamtone, Lietuvos Svirtainėje, SLA. 50 kp. surengtam vakare juokins visus, dainuos ir kės visokią fonas. Stovi K. Šakočius ir A. Šeporaitis. Sėdi dainininkė Elena Sadauskaitė, V. Račinskas ir Adelė Sadauskaitė.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVITUJU KOMISIJU ADRESAI

- Pildomoji Taryba:**
- S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.
 - A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.
 - Dr. M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
 - K. P. Gugis, Iždinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
 - Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
 - J. Januškevičius, Jr., Iž. Gl., 219 S. Highland St., W. Hartford, Conn.
 - S. Mockus, Iž. Gl., 327 E Street, So. Boston, Mass.
- Kontrolės Komisija:**
- J. J. Bachunas, Sodus, Mich.
 - X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.
 - M. A. Raginskas, 291 Phillips Ave. (Lynwood), Wilkes Barre, Pa.

- Istatų Komisija:**
- P. W. Birštonas, Oak Street, Shenandoah, Pa.
 - F. J. Bagocius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
 - J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

- Apšvietos Komisija:**
- Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y.
 - Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.
 - Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.
- Sveikatos Komisija:**
- Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.
 - Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
 - Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

- SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:**
- Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.
 - J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 - J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

- Finansų Komisija:**
- A. A. Olis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.
 - J. P. Varkala, 3211 So. Halsted St., Chicago, Ill.
 - J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

- Labdarybės Komisija:**
- P. Jurgeliutė, 9511 Herrick Ave., Forest Hills, N. Y.
 - E. Grigiūtė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.
- Jaunuolių Komisija:**
- E. Mikužiuotė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 - J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.
 - J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

NEKROLOGIJA

GARY, IND.

A. a. Petras Gudinas, SLA. 284 Kp. Narys.

Rugsėjo 24 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė a. a. Petras Gudinas, SLA. 284 kuopos narys. Velionis turėjo dar tik 43 metus amžiaus. Mirties priežastis: padaryta operacija ant gerklės, del ko gavo kraują užnuodijimą ir staigiai pasimirė.

Velionis priklausė prie keturių draugijų, todėl jo palaidojime visos tos draugijos ir dalyvavo. Taipgi dalyvavo draugai, giminių ir pažįstami. Pastutinį patarnavimą suteikė ir SLA. 284 kuopos nariai. Palaidotas rugsėjo 28 d., Sv. Kazimiero kapinėse, Chicago, Ill.

Dideliame nuliudime velionis paliko moterį Aleną su vaikais ir SLA. 284 kuopos narius.

Lai jam buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

J. A. Grakey, SLA. 284 kp. pirm.

HAMMOND, IND.

A. a. Jokubas Krikščionas, SLA. 273 Kuopos Narys.

A. a. Jokubas Krikščionas susirgo liepos 12 d., o pasimirė rugsėjo 29 d. ryte. Mirdamas turėjo 66 metus amžiaus. Palaidotas spalio 2 d. Elm Wood kapinėse, Hammond, Ind. Velionis sirgo inkstų liga.

Dideliame nuliudime a. a. J. Krikščionas paliko savo moterį, tris dukteris, vieną sūnų ir seserį, kuri gyvena Lietuvoje. Kadangi velionis buvo visų mylimas, tai jo laidotuvsė dalyvavo daug lietuvių ir svetimtaučių. Prie karsto sudėta apie 25 vainikai. SLA. 273 kuopa taipgi nupirko vainiką. Daugeilis narių paldėjo j kapus ir S. L. A. nariai nešė karstą.

Prie SLA. velionis prisirašė 1916 metais. Jis visada buvo prielankus SLA. organizacijai. Buvo šios kuopos pirmininku.

Iš Lietuvos velionis paėjo iš Panevėžio apskrčio.

Lai buna jam lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

J. Maksvitiš.

KONSTITUCIJA

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

PASTABA: — Visus įnešimus, pataisyimus, pataisymus ir konstituciją liečiančius laiškus siųskite Komisijos sekretoriui sekantiu adresu: John B. Borden, Secretary, 105 W. Monroe St., Chicago, Ill.

(Tęsa)

14. Joks narys negali gaut pašėlpą ligoje, jei jis yra neužsimokėjęs savo mėnesines duokles ir kitokius mokesčius per tris kalendoriaus mėnesius, tuo laiku, kada apie jo susirgimą kuopa gauna žinią. Toks narys, be jokio kuopos jam pranešimo, tampa „ipso facto“, automatiškai suspenduotas nuo vidurnakčio paskutinės dienos trečio kalendoriaus mėnesio.

15. Joks narys negali gaut pašėlpą ligoje bėgyje trisdešimtis (30) dienų po užsimokėjimui visų užvilktų duoklių ir mokesčių, už kurių neužsimokėjimą jis buvo suspenduotas.

16. Pašėlpą ligoje negali gaut joks narys, kuris buvo užšėlpęs savo ligą laike jo priėmimo į bent kurį laipsnį pašėlpos ligoje skyriaus, ar sirgo tuo laiku, kuomet buvo priimtas atgal po suspendavimui.

17. Joks narys negali gaut pašėlpą ligoje, jei jo ligos ar neįgalijimo tikroji priežastis pačina iš senatvės, trukumo ar nevaldomo kurio nors kuno dalių, jei daktaras pripažįsta, kad toks narys yra sveikas kitais atžvilgiais.

18. Joks narys negali gaut pašėlpą ligoje, jei jo liga pačina iš girtybės, mustynių, imtynių, venerinių ligų, naudojimo opiumo, morfinos, kokaino ar kitokių pavojingų sužeidimų.

19. Sergantis narys, kuris vartoja svaigančius gėrimus, lanko gertuves ar tokias vietas, kuriose pardavinėjama toki gėrimai, ar lanko viešus pargimus budamas ligonio stovyje, negali gaut jokios pašėlpos už visą savo sergimo laiką. Pakanka tik vieno šitos rūšies prasižengimo atimti nariui visas teises pašėlpos gavimui, kaip čia pasakyla.

20. Joks narys negali gaut ligos pašėlpą budamas bepročiu, ar laike patalpinimo gydymui viešoj nemokamoj įstaigoj.

21. Jei narys sirgtų kroniška, laikas nuo laiko atskartojančia organiška liga, už kurią jis yra gavęs pašėlpą per 120 dienų, sirgdamas nuolatimai ar su pertraukomis, jis niekad negali gaut daugiau pašėlpos tokioje atskartotinoje ligoje.

22. Nariai moteriškos lyties, sergantii nuo iš vietos išėjimo ar uždegimo yščiau (uterus), spalpengitis, nedanešiojimo (miscarriage) ar nesveikumas, kurie pačina nuo gimdyimo ar neštumo, gali pašėlpą gaut tikai už vieną savaitę arba šešias (6) dienas. Bet jei del kurių nors šitų ligų narė būtų daktaro pasista į ligoninė ir būtų jai daroma operacija, tai tokia narė gali gaut pašėlpą tik už tą laiką, kurį išbuvo ligoninė. Jokia pašėlpa nebus mokama už ligas ar sirgimą ligomis, kurios yra srištos su nelegališka operacija ar persileidimu (abortion), apsiereikimu menopauzos (menopause), metrorhagijos (metrorrhagia) ir menorhagijos (menorrhagia).

23. Joks narys negali gaut pašėlpą, kada jis gyvena už Svienytų Valstijų ir Kanados valstybės rubežių.

Sergančių Narių Pareigos.

24. Kada narys suseraga, jis privalo tuojau raštu apie savo susirgimą pranešti kuopos finansų sekretoriui, ir pasiūsti jam daktaro palidijimą. Kuopos sekretorius įteiks jam atitinkamą blanką, kurią ligonis privalo rašalu išpildyti ir gražinti kuopos finansų sekretoriui bėgyje trijų (3) dienų.

25. Sergantis narys privalo pasiduot kuopos priežiurai ir suteikt savo ligos pilnas žinias jį lankančiam kuopos komisijai ir kuopos viršininkams. Jis turi pildyti, jį lankančio daktaro, visus įsakymus ir nurodymus liečiančius jo gydymą.

26. Jeigu kuopos ligonių lankymo komisija, ar kuopos valdyba, pasitarus su sergančij narį lankančiu daktaru ir jam patariant, matyti reikalą toj sergančij narį perkelti į ligoninę, ir jam apie tai pranešus, jis su tuo nesutikti ir tokiam patvarkymui priešintis, jis negali gaut jokią pašėlpą už visą sergimo laiką.

27. Narys yra skaitomas ligoniu nuo tos dienos, kurioje kuopos finansų sekretorius gauna raštišką nario susirgimo pranešimą, kartu su daktaro palidijimu. Nuo to laiko, sergantis narys, ar kas kitas jo vietoje, privalo suteikt kas septinta diena kuopos finansų sekretoriui daktaro palidijimą. To nepildant, jis privalo but skaitomas pasveikusiu nuo tos dienos, kurioje pastarasis daktaro palidijimas buvo išduotas. Narys esantis ligoninėje, daktaro palidijimą kuopos finansų sekretoriui privalo suteikt kas keturiolika (14) dienų.

28. Narys pasveikęs iš savo ligos, privalo tuojau apie savo pasveikimą pranešt kuopos finansų sekretoriui. To nepadarius, jis negali gaut pašėlpos nuo tos dienos, kurioje pastarasis daktaro palidijimas buvo išduotas.

29. Jeigu narys susirgtų kelionėje, ar gyvenamas už savo kuopos ribų, tokiame atsitikime, jis privalo apie savo susirgimą pranešt Susivienijimo Sekretoriui tokiu pat budu, kaip ir savo kuopos finansų sekretoriui, ir jei galima, jis privalo duot žinią Susivienijimo kuopai, kuri yra arčiausia jo laikinos ar pastovios buvimo vietos. To nepadarant, sergantis narys negali gaut jokią pašėlpą.

30. Visų Susivienijimo narių pareiga yra pridabot sergimą ir pasieglimą narių pasidavusių sergančiais, ir tuojaus pranešt kuopai ar Susivienijimo Sekretoriui, patėmėjus kokį nors tokio nario netinkamą pasielgimą ar nepilymą įstatų sergantiem nariam privalomą.

Ligonių Lankytojai, Jų Pareigos ir Teisės.

31. Narys, gavęs paliepimą iš kuopos finansų sekretoriaus lankyt ligonį, privalo tuojau tą paliepimą pildyti. Jis privalo jam paskirtą ligonį lankyt, sulig sekretoriaus nurodymo, nemažiau dviejų kartų savaitėje, ir nemažiau vieno karto savaitėje jeigu ligonis yra ligoninėje, ir jeigu ligoninė randasi tame pačiame mieste, kuriame yra kuopa. Lankytojas priva-

lo raportuot kuopos finansų sekretoriui apie ligonio padėtį ant reguliars tam tikslui suteiktos blankos. To neįspildant, toks ligonio lankytojas turi but nubastas ne mažiau penkiasdešimtis (50) centų ir ne daugiau dviejų dolerių (\$2) už kiekvieną prasižengimą. Tokios bausmės privalo but sumokamos kuopai sekantiame jos susirinkime, kartu su reguliaram duokliem.

32. Jeigu narys sirgtų limpančia liga ir del tos priežasties daktaro ar sveikatos valdžios prisakymu lankytojai prie ligonio nebūtų prileidžiami, tokiame atsitikime lankytojai yra paliausuoti nuo lankymo ligonio per visą tokios kvantinios laiką. Prirodymui, kad ligonis serga limpančia liga, ligonį prižiurintis daktaras turi tai pažymēt lankymo blankoje.

33. Jeigu kuopos viršininkai, ar kuopos ligonių lankymo komisija, po išitirinėjimui nario ligos, abejotų apie jo tikrumą, jie privalo įsakyt kuopos daktarui, kad toj ligonį išiturti Susivienijimo lėšomis. Jei toks sergantis narys atsisakytų pasiduoti kuopos daktaro išitirnimui, jis žudų pašėlpą už visą abejotinos ligos laiką.

34. Kuopos viršininkai turi teisę lankyt savo kuopos sergančij narį bile laiku, ir tokio sergančio nario privalumui yra jiemis suteikt pilnas informacijas liečiančias jo ligą.

35. Bile kuris kuopos viršininkas ar viršininkai, ligonių lankymo komisijos nariai, ar nuduodantis sergančij kuopos narys, kurie būtų rasti kaltais, sulig suokalbjo, besistengiant koku nors prigavingu budu išgaut, ar neteisingu budu išgautų iš Susivienijimo pašėlpą ligoje, ar kurie nors nariai būtų rasti kaltais dalyvaujant tokiose apgavystėse ar suokalbjuose, kaip padėjėjai, turi but baudžiami ne mažiau penkių dolerių (\$5) ir ne daugiau dvidešimtis penkių dolerių (\$25), kiekvienas, ir diskreicijoj Pildomosios Tarybos gali but iš Susivienijimo prašalinti. Tokios bausmės turi but sumokėtose sekamam tos kuopos reguliaram susirinkime, kartu su duokliem ir mokesčiais.

Tokių bausmių viena pusė (½) turi liktis kuopos izde, o kita pusė turi but pasiūsta Susivienijimo Lėšų Fondam, bėgyje trisdešimties (30) dienų po kuopos susirinkimui.

Kuopos Finansų Sekretoriaus Pareigos.

36. Kuopos finansų sekretorius, gavęs žinią apie nario susirgimą, privalo tuojau paskirt jo lankymui komisiją, jusidedančią ne iš mažiau kaip dviejų (2) kuopos narių ir aprupinti juos ir ligonį reikalingomis tam tikslui blankomis. Jis turi prižiurēt tokių ligonių lankymo komisiją, kad ji pildytų jai duodamus įsakymus ir sekantiam kuopos susirinkimui išduotų smulkeningą raportą, nurodantį sergančio nario padėtį.

37. Kuopos Finansų Sekretoriaus pareiga yra tuojaus po kiekvienam kuopos susirinkimui pasiūst Susivienijimo Sekretoriui vardus sergančių kuopos narių, pridėdant tokių narių apraudos palidijimo numerius, visus dokumentus, ligonių lankymo komisijos raportus, daktaro palidijimus, pranešimus, blankas tinkamai išpildytas ir kitokias žinias, kurias jis gali turēt apie sergančius narius, kartu su kuopos mutarimu, pripažįstančiu ligoniui teisę pašėlpos gavimo.

38. Kuopos Finansų Sekretorius privalo greitai ir be atidiliojimų atlikti savo pareigas ir pildyti įstatus ir taisykles, kurios liečia sergančius narius. Jeigu jis apsielystų savo pareigų pildyme arba jų nepildytų priderančiai, tai kuopa privalo jį prašalint iš urėdo, ir tokiame atsitikime jis netenka visos iki to laiko uždirbtos algos. Kuopa yra atsakominga Susivienijimui už visus neteisėtus pašėlpų išmokėjimus del apsilėidimo kuopos finansų sekretoriaus arba kitų kuopos viršininkų pildyme savo pareigų.

Pašėlpos Ligoje Fondas.

39. Pašėlpos ligoje fondas susideda išimtinai iš narių duoklių, sumokamų pašėlpos skyriaus visų laipsnių narių. Pašėlpos ligoje privalo but išmokamos vien tik iš Pašėlpos Ligoje Fondo.

Nepritekliaus.

40. Atsitikime nepritekliaus Pašėlpos Ligoje Fonde, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoj Taryba privalo visus to skyriaus narius apdēt proporcionaliai nepaprastais mokesčiais padengimui nepritekliaus. Tokis nepaprastas mokesčis uždėjimas ir jį pripuolama dalis mokēt kiekvienam Pašėlpos Ligoje Fonde nariui, privalo but Susivienijimo Sekretoriaus paskelbta oficialiame Susivienijimo organe ir apie tai pranešta kožnai kuopai. Tokių nepaprastus mokesčius kiekvienos kuopos nariai turi sumokēt bėgyje šešiasdešimtis (60) dienų po tokiame paskelbimui.

Pešėlpų Išmokėjimas.

41. Kaip greitai kuopos finansų sekretorius priduot Susivienijimo Sekretoriui visus butinius prirodymus ir dokumentus, kartu su kuopos nutarimu, ir jeigu pasirodytų jog narys turi teisę gaut pašėlpą ligoje, Susivienijimo Izdininkas tokią pašėlpą privalo tuojau išmokēt čekiu, autorizavus tai Susivienijimo Sekretoriui ir Prezidentui. Toks čekis privalo but pasiūstas kuopos finansų sekretoriui, kad jį perduotų nariui, turinčiam teisę gauti išmokamą pašėlpą, paimant nario parašą ant tam tikslu parupintos Susivienijimo Sekretoriaus blankos, palidijant tokios pašėlpos priėmimą.

42. Pasirodžius, kad Susivienijimo Sekretoriui kuopos priduoti nario ligos dokumentai yra neužtektini, arba būtų pamato nužurėjimui, kad norima pašėlpą išgauti neteisėtai, tokiame atsitikime, Pildomoj Taryba privalo pareikalaut kuopą visą dalyką tinkamai išitirti ir pranešti Tarybai. Tuom laiku, pašėlpos išmokėjimas privalo but sulaikytas.

43. Sergantis narys, budamas gerame stovyje, kuris sunkiai sirgtų ir jo liga tęstųsi ilgą laiką, gali savo pašėlpą gaut kas mėnesi, jei jis to pagėdauja.

44. Atsitikime sergančio nario mirties, pirm išmokėjimo jam pašėlpos, jam prigulinti ligoje pašėlpa privalo but išmokėta mirusio nario valios pildytojui (executor), ar jo turto administratoriui arba prižiurėtojui. Jei tokio valios pildytojo, ar velionio turto prižiurėtojo nebūtų paskirto, tai mirusio nario pašėlpa privalo but panaudota padengimui lėšų ir išmokėta tam asmenim ar asmenims, kurie yra apsiėmę apmokēt mirusio nario laidotuvių lėšas.

45. Narys, kuriam ligos pašėlpa ar jos da-

lis, būtų sulaikyta del kokios nors priežasties Pildomosios Tarybos ar Susivienijimo Sekretoriaus, gali apeliuoti į sekantį Seimą, kurio nuosprendis tame reikale turi but galutinas.

46. Joks narys neturi skusti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje į bent kokį teisimą, įstatymišką ar teisingumo, išgavimui ligoje pašėlpos prima negu jo apeliacija nuo Pildomosios Tarybos nuosprenžio bus paduota reguliaram Seimui ir Seimas atmes jo apeliaciją ar jo ligoje pašėlpos reikalavimą. Jokia nario byla negali būti užvesta ar palaikoma, įstatymiskam ar teisingumo teisme, jei nėra pradėta į šešis (6) mėnesius nuo paskutinės dienos Seimo.

Laikas ir Vieta Duoklių Mokėjimui.

47. Visos duoklės turi but sumokamos kuopos finansų sekretoriui reguliaram kuopos susirinkime. Užmokėjimas duoklių kam nors kitam, negu kuopos finansų sekretoriui ar kuopos įgalotam viršininkui, ar kitu laiku negu kuopos reguliaram mėnesiniam susirinkime, neriš nė kuopos, nė Susivienijimo. Duoklės ir mokesčiai, už bent kurį kalendoriaus mėnesį, prinkosta ir yra mokami pirmoj dienoj kožno kalendoriaus mėnesio, ir privalo but užmokėti ne vėliau kaip to paties mėnesio reguliaram kuopos susirinkime. Pavieniai nariai savo duokles gali siūst Susivienijimo Sekretoriui, kaip šiuose įstatuose nurodyta. Duoklės užmokėtoms kuopos reguliaram mėnesiniam susirinkime, privalo but skaitomos to mėnesio duokliem, kuriame jos buvo mokėtoms. Jei narys savo duokles yra užvilkęs, tai tokiame atsitikime, mokamos duoklės turi but pirmiau priskaitytos tam mėnesimui ar mėnesiams, už kuriuos narys yra skolingas, o likusią sumą, jei kas lieka, priskaityti tam mėnesimui, kuriame narys moka minėtas duokles.

SKYRIUS XIV.

Naujos Kuopos.

1. Atsišaukus bent dešimčiai (10) asmenų, norinčių sudaryti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopą, Susivienijimo Prezidentas, ar jo teisėtai autorizuotas įgaliotinis, kuomet aplikantai išpildo visus įstatymus reguliuojančius aplikantų priėmimą, bėgyje naujus narius įvesdinti ir užgirti jų viršininkus.

2. Naujai sudarytos kuopos nariai, jei jie nėra gerame stovyje kitos kuopos ar kuopu, turi skaitytis tik kaip aplikantai ir jų pašėlpgavimai negali turēt teisių prie jokios pašėlpos, kol Vyriausiasis Daktaras Kvotėjas ir Pildomoj Taryba užgirs jų aplikacijas, kaip pirmiau yra nurodyta. Laikas visų narystės arribavimų ir narystės teisių igijimų, teikiamų šiuose įstatuose, privalo skaitytis nuo dienos tokio užgirimui, jei kitaip nėra čia patvarkyta.

3. Jokia nauja kuopa negali but steigama jau esančios kuopos ribose, be leidimo Pildomosios Tarybos, kuri, sulig savo nuožiuos, gali nustatyti ribas bile kuriai kuopai, ir toks Tarybos patvarkymas tokiuose reikaluose yra galutinas.

SKYRIUS XV.

Suspendavimas, Sugražinimas, Pasi- traukimas, Persikėlimas ir tt.

Suspendavimas Kuopu.

1. Kuopa, kuri nesumokėtų duokles, asesmentus ar kitus mokesčius nuo narių priimtus ir priklausančius Susivienijimui, per tris kalendoriaus mėnesius, tampa, ipso facto, be jokio pranešimo, suspenduota kaippo tokia, ir jos visi nariai ir jų pašėlpgavimai delto netenka visų teisių prie jokių pašėlpų ir pomirtinių Susivienijimė tokio suspendavimo laiku.

2. Susivienijimo Prezidentas, sulig savo nuožiuos, Pildomosios Tarybos susirinkimui tarpe, gali raštišku leidimu tokiu kuopai pailginti laiką neigiau trisdešimčiai (30) dienų, kurių bėgyje tokiu kuopa privalo sumokēt visas savo užvilktas Susivienijimui prigulincias duokles, asesmentus ir kitus mokesčius. Jeigu kuopa tokiu pailgintu laiku neužsimoka užvilktų mokesčių Susivienijimui, turi skaitytis ipso facto suspenduota.

3. Kuopa taipgi gali but suspenduota Susivienijimo Prezidento ar Pildomosios Tarybos del sekančių priežasčių:

a) Už nelaikymą bent vieno kuopos susirinkimo bėgyje šešiasdešimties (60) dienų.

b) Del stokos sutikimo tarpe narių, kas gali pakankti Susivienijimo gerovei ir jo geram vardui.

c) Už nepaklusnumą ar pareiskimą nepagarbos Pildomajai Tarybai.

d) Už sužinių perzengimą Susivienijimo įstatų ir pakartotiną atsakinėjimą juos pildyti, po duotai pasargal.

e) Jei kuopos viršininkai, jos nariai, ar jos narių dalis atvirai ar slaptai ragintų, kalbinti ar patartų savo kuopos, ar kitų kuopu nariams pasitraukti iš Susivienijimo, ar atsisakyt mokēt duokles ir mokesčius, ar nepildyt Susivienijimo konstitucijos ir įstatų.

4. Suspendavus kurią nors Susivienijimo kuopą del bent kurių augščiau paminėtų priežasčių, Susivienijimo Sekretorius privalo suspenduotos kuopos prezidentui, finansų sekretoriui, užrašų sekretoriui, arba izdininkui pranešti apie tos kuopos suspendavimą ir paskelbti toj pranešimą Susivienijimo oficialiame organe du kartu paeiliui.

5. Suspenduotą kuopą Pildomoj Taryba gali priimti atgal tik išpildžius visas išlygas ir patvarkymus, kokius Pildomoj Taryba nutars ir nustatys.

Suspendavimas Narių.

6. Susivienijimo narys, kuris neužsimokėtų savo duoklių ir kitų mokesčių, šiuose įstatuose nustatyto, už tris (3) pilnas kalendoriaus mėnesius, jis tampa, ipso facto, automatiškai suspenduotu vidurnakty paskutinės dienos trečio mėnesio ir netenka visų savo teisių ir pašėlpų, kaip Susivienijime, taip ir kuopoje.

7. Nariui neužsimokėjus savo duoklių ir mokesčių, ar abiejų, per du kalendoriaus mėnesius, kuopos finansų sekretorius privalo tokiam nariui pasiūst uždarytame voke rašytą pranešimą, jo vėliausiu adresu, koks yra įrašytas kuopos rekorduose, pažymint užvilktų mokesčių sumą per minėtus du kalendoriaus mėnesius, ir taipgi pažymint sumą mokesčių trečio mėnesio, sekančio po minėtų dviejų (2) mėnesių. Toks paraginimas privalo tokiame nariui but pasiūstas po reguliaram kuopos susirinkimui antrojo mėnesio, ir ne vėliau kaip penkiomis (5) dienomis prieš trečio mėnesio susirinkimą. Kiekviename kuopos susirinkime finansų sekretoriaus privalo turēt priuoštą surašą visų narių, kurie yra skolingi už tris

kalendoriaus mėnesius, ir jį perskaityt narių žiniai, pažymint kad del tos priežasties toki nariai yra, ipso facto, automatiškai suspenduoti. Kuopos finansų sekretorius taipgi privalo pasiūst žinią visiems kuopos suspenduotiems nariams, bent dešimčiai (10) dienų prieš trečiojo mėnesio susirinkimą, po jų suspendavimui, pranešant jiem vietą ir laiką busiančio susirinkimo, į kurį tokie nariai gali paskutiniu kartu atsilankyti ir paduot prašymą sugrįžimui atgal į Susivienijimą. Visas tam tikslui reikalingas blankas turi suteikti Susivienijimo Sekretorius. Nepasiūstus tokio pranešimo, ar nariui jo negavus, jei jis buvo pasiūstas, nepakeičia ir nepanaikina pirmesiojo paragrafo nurodymus liečiančius ipso facto automatišką suspendavimą už nemokėjimą duoklių ar mokesčių. Pasiūstimas minėto pranešimo neturi but skaitomas sąlyga suspendavimui nario už nemokėjimą duoklių ir mokesčių, kaip nurodyta pirmesniame paragrafe.

8. Jei kuopos užrašų sekretorius citų pareigas ir finansų sekretoriaus, jis privalo susirinkimuose skaityt skolingų ir suspenduotų narių surašą, ir eit visas kitas pareigas, kurios priklauso finansų sekretoriui.

9. Jei kuopa savo nariams uždėt nepaprastus mokesčius, prisilaikant šitų įstatų, toki narių mokesčiai privalo but sumokami taip, kaip ir paprastos duoklės, ir jei toki nepaprasti mokesčiai nėra sumokami paskirtu laiku, toki nariai yra skaitomi, ipso facto, automatiškai suspenduotais taip, kaip ir už nemokėjimą reguliarių duoklių, išskiriant atsitikimus, kurie šiuose įstatuose yra kitaip nurodyti.

10. Nario suspendavimas del bent kokios priežasties kuopoje, skaitosi suspendavimu ir Susivienijime, ir jis netenka visų teisių, privilegijų ir pašėlpų, kokias teikia toki narystė. Joks pranešimas suspenduoto nario pašėlpgavimas nėra reikalingas.

Sugrąžinimas.

11. Pildomoj Taryba ir Vyriausiasis Daktaras Kvotėjas sudaro komisiją priėmimui atgal suspenduoto nario ir jų nuosprendis visuose priėmimo atgal klausimuose turi but skaitomas galutiniu, jei toks nuosprendis nebus Seimo atsauktas, nepatenkintam nariui tinkamai apgljuovus į Seimą.

12. Narys, suspenduotas už nemokėjimą duoklių, mokesčių ar bausmių, ir norėdamas sugrįžt į Susivienijimą, privalo kuopos susirinkime, kurioje jis buvo suspenduotas, paduoti raštu prašymą, išpildytą blankoje, kurią tam tikslui kuopos sekretorius parupina. Jei kuopa, savo susirinkime, didžiuma balsų užgirtų tokio nario priėmimą atgal, tada kuopos užrašų sekretorius privalo pasiūst minėtą aplikaciją Susivienijimo Sekretoriui, kartu su savo priėmimo atgal patarimu, pridėdant kuopos finansų sekretoriaus palidijimą, jog visi užvilkti mokesčiai tapo užmokėti. Toks priėmimo atgal prašymas privalo but paduotas bėgyje trijų (3) kalendoriaus mėnesių nuo suspendavimo dienos.

13. Jei suspenduotas narys neįpildo ir nepaduota aplikacijos priėmimui atgal laike trijų (3) kalendoriaus mėnesių po jo suspendavimui, jis tampa automatiškai išbrauktis iš Susivienijimo narių skaitimams. Po to, jis gali but priimtas į Susivienijimą tik kaip naujas narys, išpildant visus reikalavimus, kurie yra skiriami naujai įstojantiems aplikantams.

14. Nario nario apraudos palidijimas, kuris buvo galėje iki nario suspendavimui, vėl tampa teisėtu, pilnoje galėje ir veikmėje, nuo dienos nario sugrįžimo, jei čia nėra kitaip patvarkyta.

15. Joks narys, suspenduotas už nemokėjimą mokesčių, duoklių ar bausmių, negali but atgal priimtas joku kitu budu, kaip tik čia nurodytu. Suspenduoto nario užsimokėjimas užsvilkusių mokesčių negali turēt reikšmės priėmimui atgal tokio nario. Jeigu kuopa ar jos viršininkai priimty suspenduotą narį atgal koku nors kitoku budu, negu čia nurodyta, tai toks priėmimas bus neteisėtas ir be jokios vertės.

Persikėlimas.

16. Narys, budamas gerame stovyje Susivienijimo kuopoje, norėdamas persikelti, ar jau būtų persikėjęs iš vieno miesto, kuriame randasi kuopa, į kitą miestą ar aplynkę, kurioje yra kita Susivienijimo kuopa, privalo gaut iš savo kuopos, padavęs raštu prašymą, persikėlimo palidijimą į tą kuopą, kurią jis nori įstoti.

17. Toks palidijimas leidžiantis persikelti į kitą kuopą bus žinomas kaip „Persikėlimo Lakštus“, kuris turi palyduot nario gerą stovį laike tokio lakšto išdavimo, nuračiant iki kuriam laikui tokio persikėlimo nario duoklės yra uzmokėtos ir kad toks narys yra vertas pagarbos ir pasitikėjimo bile kurioje Susivienijimo kuopoje. Tokiame persikėlimo lakšte turi but nurodyta kuopa, į kurią narys persikelia.

18. Minėtas persikėlimo palidijimas turi but išduotas ant Susivienijimo pagamintų blankų ir privalo but paliduytas kuopos prezidento ir finansų sekretoriaus, pridėdant ir kuopos antspaudą, jei kuopa ją turi.

19. Persikeliantis narys privalo asmeniškai atsilankyti į reguliarij susirinkimą tos kuopos, į kurią jis persikelia, ir įduot savo persikėlimo lakštą. Toks persikėlimo lakštas turi but skaitytas susirinkime ir balsuojama ar persikeliantis narys privalo but priimtas kuopon. Persikėlimo nario ir iėmimui reikalinga balsų didžiuma. Persikėlimo lakštas netenka savo vertės, jei jis nebus juodatas nei kuopai, į kurią nariui persikelti leista, bėgyje šešiasdešimtis (60) dienų po jo išdavimui, kaip nurodyta šitame paragrafe.

20. Persikėlimo nario persikėlimo lakštą kuopos finansų sekretorius privalo pasiūst Susivienijimo Sekretoriui bėgyje dešimties (10) dienų, po jo priėmimui. Finansų sekretorius taipgi privalo, tam pačiam laikotarpiu, pasiūst žinią persikėlimo lakštą išdavusiai kuopai, pranešant, jog toks narys buvo priimtas. Kol toki žinia nebus pasiūsta, persikeliantis narys neprivalo but išbrauktis iš pirmesnės kuopos narių skaitimams, bet pasilikti tos kuopos nariu ir mokėti jai visas duokles ir mokesčius. Jei naujoji kuopa nepasiūstų tokią žinią pirmesnei kuopai ir del tos priežasties persikėjęs narys turēt mokēt abiem kuopom savo duokles, tai naujoji kuopa taip permokamas duokles privalo persikėlimam nariui sugrįžint.

(Daugiau bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA. Aviacijos Diena Spalio 22.

Lietuvių Aviacijos Diena Philadelphiaje jau visi arti. Nežiūrint sunkių ekonominių laikų ir bedarbės, vietos lietuviai nepuola dvasioje ir nusimintime, bet kovoja su kasdieniniais vargais ir sunkenybėmis su viltimi ir pasišventimu, kad vargus ekonominis gyvenimas kuo met nors pasibaigs ir vėliai ateis geresni, lengvesni gyvenimo laikai. Tokia viltimi čia lietuviai gyvena, dirba sau kiek gali ir neužmiršta duoti ir aukoti lietuviybės palaikymui ir jos siekiamų augštų idealų.

Nespėjus ašaroms nudžiuti nuo veidų jautriųjų lietuvių a. a. Dariaus-Girėno tragingo likimo, kaip vėl antroji vilties prašvaitė ateina, tai antras lietuvių skridimas per Atlantiką Kaunan. Šis pasirijimas lietuvių užbaigti iki galo pradėtą žygį a. a. žuvusių pirmų musų lakunų, aiškiai parodo kiek lietuviai turi savy pasišventimo, ištvėrmės ir augstose pasirijimuose stiprumo. Išėilęs antras lietuvių skridimas dar labiau galės pripardyti plačiam pasauliui, kad lietuviai ne kiekvieną, bet kokybę yra turtingi ir tais kokybės savo turtais prisideda, aukojasi abelo pasaulio mokslui ir progresui.

Dariaus-Girėno žuvinimas ne-liko sausas ir bevaisis. Jų augštas ir tyras kaip kristalas pasišventimas lietuvių ir lietuvių tautos vardui ir garbei prabėgo taip plačiai ir giliai, kad pasiekė net tuos musų išėilėjusiuosiuosius ir pavienius asmenis, kurie gal buti jau butų sutirpė... mums apie juos nieko nežinant ir nieko negirdint jog lietuvių buta? Tik Dariaus-Girėno pasiaukojimas padėjo mums juos „surasti“. Tik Dariaus-Girėno užsimotasis žygis sujauzdino kitus musų išėilėjusiuosius jaunos vyrus ir čia gimusių jaunikimė, kurie dabar nesidrovi pasisakyti plačiam svetui, jog jie yra sunys tos tautos, kuriai priklausė Darius-Girėnas.

Nesidrovi pasisakyti, kad jis yra lietuvis, pasireiškė drąsa naujame lakune. Juomi yra Juozas R. Janušauskas-James, kuris drąsumu imasi pavojingo darbo — užbaigti nebaigtą a. a. Dariaus-Girėno kelionę, pildant paliktą jį testamentą. Šis naujas drąsuoelis aplankys mus philadelphieciūs lietuvius Aviacijos Dienoj, sekmdieny, spalio 22 d., 1933 metu, Vytauto Parke. Pradžia 10 val. ryte. Jis su orlaiviu išpildys pavojingiausius erdvėje „stuntus“. Vazinės norinčius ir turinčius ganėtinai nervų atlaikyti kiaurai perimančius kuno drebėjimus, ore pasazierius. Bus taipgi šokėjai iš orlaiviu žemyn. Atvykę Vytauto Parkan lietuviai dar labiau bus užinteresuoti, negu pirmą kartą, pereitais metais. Lietuviai dar labiau įkainuos ir supras giliau

kokių drąsių, stiprių nervų, gabumų ir žinios-mokslas pas lietuvius esama. Labai patartina tėvams atsivežti vaikus nuo kokių 5 metų amžiaus ir augščiaus, nes tokie atsitikimai kaip Aviacijos Diena nežinau galima matyti — tiesą pasakius, tai labai didi retenybė. Vaikai jauni čia gaus daug sveiko įspūdzio ir įkvėpimo prie augštesnių ir prakilnesnių gyvenime siekių. Pavažiojimas ore suaugusiems kaštuos \$2.00; vaikams iki 10 metų \$1.00. Įžanga parkan 25c.; vaikams iki 10 m. dykai.

Apart aviacijos, bus taipgi grauzis ir įvairus programas: „Liaudies“ ir „Dainos“ chorai sudainuos gražių dainų. P-lės Val. Vaivadaitė ir Anelė Statkeviciūtė sudainuos solo. Pritaikintos kalbos tai dieniai ir supažindinimui naujo drąsuoelio, Juozo R. Janušausko-James, bus pasakyta anglių ir lietuvių kalbomis. Sokiams muzika parinkta iš geriausių lietuvių muzikantų. Pelnas skiriamas antram lietuvių skridimui per Atlantiką, New York—Kaunas, 1934.

Pasarga: Jei diena būtų lietinga arba perdaug šalta, tuomet priėmimas ir susipažinimas su nauju lakunu atsibus Lithuanian Music Hall, Allegheny Ave. ir Tilton St., tą pačią dieną kaip 4 val. popiet.

Nauju patvarkymu Lietuvių Aviacijos Dienos Rengimo Komisijos spalio 21 d., kaip spaudoj dojo buvo mimėta, šiuo yra atšaukiama.

Kviečia draugijų atstovų ir pavienių Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetas.

Z. Jankauskas, rašt.

NEWARK, N. J.
New Jersey's Lietuvių Suvažiavimas.

New Jersey's Lietuvių Bendras Komitetas Dariaus-Girėno reikalui laikytame savo susirinkime Liet. Šv. Jurgio D-jos salėj, Newark, spalio mėn. 4-tą dieną, šių metų, nutarė paskelbti iš savo veikimo apykaita, išrinkti laikiną komisiją, pinigų 3 narių vardais padėti į banką ir N. J. Liet. Bendrą Komitetą Dariaus-Girėno reikalui likviduoti, kad išrinkta laikinė komisija galėtų sudaryti New Jersey's valstijos Lietuvių Dariaus-Girėno Reikalui Bendrą Komitetą.

Laikinoji komisija išrinkta iš sekančių narių: S. F. Gudas, W. Orange; D. Janulis, Irvington; kun. Ig. Kelmialis, Newark; J. Kralikauskas, Newark; J. J. Liudvinaitis, Linden; J. Paknys, Kearny ir A. S. Trečiokas, Newark.

Minima komisija kviečia New Jersey's valstijos lietuvių suvažiavimą, kuris įvyks sekmdieny, gruodžio mėn. 3-čią d., 1933 m., 2-rą val. popiet, Lietuvių Šv. Jurgio D-jos salėj, 180-2 New York Avenue, Newark, N. J.

Visos New Jersey's valstijos lietuvių organizacijos, pritariančios šiam suvažiavimui yra prašomos prisijusti savo įgaliojatus atstovus, vieną nuo organizacijos ir po vieną nuo kiekvienų 50 narių. Laikinoji komisija bandys visas organizacijas pakviesti atatinkamais laiškais, bet jeigu kam del kokių nors priežasčių nebus pasiųstas laiškas, tai prašome šį pranešimą skaityti kvietimu ir dalyvauti šiame suvažiavime.

Pirmiaus daugelis yra prašę ir norėjo gauti Dariaus-Girėno paveikslų. Dabar tų paveikslų musų komisija yra gavus iš Chicagos komiteto ir juos galima gauti pas A. S. Trečioką, 197 Adams St., Newark, N. J. ir pas komisijos narius. Gauti už paveikslus pinigai eina Dariaus-Girėno paminklui statyti fondui.

A. S. Trečiokas,
N. J. V. L. K. skr.

SCRANTON, PA.
Susiorganizavo Lietuvių Politikos Klubus.

Scrantono miesto lietuviški veikėjai, žinodami tą faktą, kad čia ant vietos ir apylinkiuose miestukuose lietuvių yra labai susiskaldę į visokias partijas amerikoniškoje politikoje yra labai silpni ir tokiais budami negali niekur savo balsą pakelti, suorganizavo ir dar organizuoja Lietuvių Politikos Klubą Lackawannos apskrity. Pradžia yra tokia gera, kad tik bėgy kelių mėnesių jau turi arti keturių šimtų narių, nes mokesčiai labai pigi — tiktai vienas doleris metams, o kurie nerdirba — tokius priima veltui. Todel yra patartina kiekvienam rašytis į šį klubą, nes čia jokios partijos ar pažiūros neturi vietos.

Laiškai bus pasiuntinėti visoms lietuvių organizacijoms, reikalaujant kad prisidėtu, nes tik tada mes galėsime daug atsiekti tarpe amerikų ir gero padaryti pačiai Lietuvai bei bile kuriam nuskriaustam lietuviui.

Valdyba susideda iš: pirm. L. J. Savickas, sekretoriai D. Paškus ir D. Milašauskas ir išdininkas P. Putirskas.

Prie šio klubo, kaip šaka, susiorganizavo ir moterys, kurios jau turi apie 80 narių. Pirmininkauja ponja Živatienė, sekretorius ponja Krupavičienė.

Klubo Korespondentas.

SCRANTON, PA.
Lietuviškas Radio Programas.

Per keletą metų dirbant lietuvių kultūrinį darbą, patyriau, kad musų gyvenime yra daug trūkumų. Spauda stengiasi tuos trūkumus pašalinti, bet jos dar negana ir ji visų lietuvių dar nepasiekia. Kiek gi musų spauda prirašė, kad mes turime vienytis ir laikytis vienigai, bet vis dar to neatsiekiami. Jei pagalbos ir paramos einame prašyti pas savo biznierių, tai juos ir remkime. Bet to nedaroma. Reiškia, vie- na spauda visko dar negali atlikti.

Statistika parodo, kad lietuvių laikraščius teskaito tik 5% lietuvių. Reiškia 95% musų spaudos neskaito. O 1930 m. gyventojų surašinėjime atstatyta, kad keletas tukstantų lietuvių užsirašė melketuviais.

Įdomu, kodėl lietuviai laikraščių neskaito? Patirta, kad 30% visai nemoka skaityti, 40% apsilėidę, 15% neišgali prumeratą užsimokėti, o 10% neturi laiko skaityti. Ta pati statistika rodo, kad Amerikos lietuvių jaunimo užsirašė lietuviškas 300,000. Bet neoficialėmis žiniomis jo yra dvigubai daugiau. Musų jaunimo 80% lietuviškai supranta, bet skaityti moka tik 15%, o tik 3% skaito lietuvišką spaudą.

Taigi, matome būtiną reikala pasiekti 90% lietuvių. Keili metai atgal tai padaryti nebūvoma galima net pagalvoti, bet dabar jau tas galima ir daroma. Tai RADIO.

Kitos didesnės lietuvių kolonijos jau senai įsisteigė savo lietuviškų radio programus ir jais didžiujasi. Gi Scrantonas, įimanč visą Wyoming klonį, sudaro gana didelę lietuvių koloniją. Mažesnę lietuvių kolonijos kaip Clevelandas, Pittsburghas išlaiko po lietuvišką radio valandą, gi Brooklynas turi jau 3 radio programus ir visi gražiai gyvuoja. Tad numatydami Scrantonui ir didžiujai apylinkei lietuviško programo reikalingumą, jį įsteigiam ir visomis jėgomis stengsimės palaikyti. Programa tikslas aptarnauti lietuvių menu, biznio, naujienų pranešimais, muzika, dainomis ir įvairenybėmis.

Pradžioje programos bus ketvirtadienų vakarais, nuo 9 iki 9:30 val. Vėliau, laipsniškai, mėginsime padaryti kasdien. Skelbimais artinsime perkėjus su pardavėjais, ypatingai skaitysime renti savuosius biznierių. Keldami biznį, pakelsime ir kultūrą.

Šiuo programu taip pat esam pasiriję patarnauti draugijoms. Pigia kaina pranešime skelbimus, susirinkimus, parengimus. Galėsite ir dienotvarkę pranešti. Bus pigus, geras ir užtikrintas budas pranešti kiek vienam lietuviui apie savo pramogą. Pranešime gimimus, vestuves, sužadetuotes, mirtis. Prie kiekvieno pranešimo gali te pritaikyti ir muziką. Tas kaštuos nebrangiai.

Darbą atliks studijavę savo srities specialistai. Del to bus geras patarnavimas ir įdomus programos. Programos bus vedamas tokia tvarka, kad kiekvienas skelbėjas gautų daugiausiai iš savo skelbimo naudos.

Visais reikalais kreipkitės į programo vedėją, adresu: J. F. Tamas-Tamašauskas, 1915 N. Main Ave., Scranton, Pa. Tel.: Scranton 4-2934.

Pirmasai musų programos bus spalio 19 d., nuo 9 iki 9:30 val. vakare, iš stoties WGPI, 880 kyloc., Scranton, Pa. Iki tam laikui praneškite savo skelbimą.

J. F. Tamas-Tamašauskas, Liet. radio prog. WGPI ved.

PHILADELPHIA, PA.
Visuomenės Dėmesii.

Savo laiku — prieš keletą metų — Philadelphiaje ne tik vien lietuviams, bet ir vokiečiams buvo labai gerai žinomas dainininkas, Antanas Banys. Vokiečių vietiniai dienraščiai, už jo žavėjantį balsą, buvo jį net praminę: Kunstmesteriu. Ir ištikrujų, jis puikiai dainuodavo! Neveltui gi ir vienas vokiečių mėnininkas-kritikas, rašydamas apie jį, tarp kitko išsireiškė taip: „Antanas Banys dainuoja taip, kaip dainuoja tikras artistas-dainininkas; gi puikiau dainuoti, kaip kad jis dainuoja, nėra galima“. Tačiau Antanas Banys nebuvo tuo patenkintas, jis vis svajojo apie tolimesnį tobulinimąsi dainos mene, staiga kur tai prašalino iš Pilės Broliškos Meilės — Philadelphiajos ir tulą ginką ilgoką laiką, mažai kas iš philadelphiečių žinojo kur jis yra. O jis tuo tarpu, nesigar-

tų. Per valandą ir pusę laiko, jie labai linksmai laiką praleido su savo draugais advokatais ir didžiavosi Lietuvių Advokatų Draugijos nuveikimu; taip pat, kad lietuviai Chicagoje turį tokį didelį skaičių lietuvių advokatų.

Ponas Howard ir jo moteris yra labai malonūs ir draugingi asmenys. Iš jų kalbų galima spręsti, kad jie yra pasekmingi savo gyvenime ir tarpe lietuvių atlieka naudingą ir pageidaujama darbą.

Šita proga negaliu praleisti, kad p. Howard yra vedęs su labai simpatiška moterimi. Nors ji ir nėra lietuvaite, bet beveik istorinis ir žingeidus faktas, kad mus lietuvių taip išsiplatinę ir žinomi visam pasauliui, kad jis vedęs itale, kuri yra labai iškalbi ir didžiujasi, kad yra ištėkėjusi už lietuvių advokato. Apgailestaujame, kad tiktai šie advokatai dalyvavo: Adv. Borden, Adv. Žuris, Adv. Grish, Asst. State's Attorney Kal ir Adv. Peters.

Žinoma, reikia pasakyti, kad šita grupė advokatų yra labiausiai aktyvi ir veikėjai tarpe visuomenės.

Korespondentas.

WESTVILLE, ILL.
Kun. Mikalauskas Buvo Užsmaugtas.

„Tėvynės“ skaitytojai jau žino, kad rugsėjo 8 dieną Westville rastas užsmaugtas ir pasismaugęs lietuvių tautiškos bažnyčios, Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Pranas Mikalauskas. Velionis palaikydavo lietuvių tautiškos kapinėse. Bet palaidojus, tarpe žmonių pradėjo eiti visokios kalbos. Vieni kalbėjo, kad kuningas pats nusizūdęs, kiti — buk kokie tai piktadariai jam gyvybę atėmę. Del to kilo karelaš velionio kunigo kuną išimti iš kabo ir padaryti skridimą (exgaminacija). Tai atlikta rugsėjo 26 dieną. Kunigo kunas išimtas ir atvežtas pas graborių Joną Urbą. Skridimą padarė daktarai J. H. ir Holland Willaimson, kuriems asistavo Dr. George C. McCann. Prižiūrėjo koroneris Harry C. George. Išimant kuną iš kabo, apie tužinas Šv. Kryžiaus parapijos narių tai tėjio. Nors tikros post mortem egzaminacijos padaryti nebuvo galima, nes kunas jau blogeje padėty, bet ant kuno jokių kirčių ar daužymų nesurasta. Specialė domė kreipta, bene galvos kiaušams permuštus. Bet ir to nesurasta. Iš padaryto tyrimo daktarai doro išvadą, kad saužudystės žymis nesama ir kad kunigas P. Mikalauskas numiręs nuo užsmaugimo.

Köresp.

PHILADELPHIA, PA.
Savo laiku — prieš keletą metų — Philadelphiaje ne tik vien lietuviams, bet ir vokiečiams buvo labai gerai žinomas dainininkas, Antanas Banys. Vokiečių vietiniai dienraščiai, už jo žavėjantį balsą, buvo jį net praminę: Kunstmesteriu. Ir ištikrujų, jis puikiai dainuodavo! Neveltui gi ir vienas vokiečių mėnininkas-kritikas, rašydamas apie jį, tarp kitko išsireiškė taip: „Antanas Banys dainuoja taip, kaip dainuoja tikras artistas-dainininkas; gi puikiau dainuoti, kaip kad jis dainuoja, nėra galima“. Tačiau Antanas Banys nebuvo tuo patenkintas, jis vis svajojo apie tolimesnį tobulinimąsi dainos mene, staiga kur tai prašalino iš Pilės Broliškos Meilės — Philadelphiajos ir tulą ginką ilgoką laiką, mažai kas iš philadelphiečių žinojo kur jis yra. O jis tuo tarpu, nesigar-

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KAD NORŠ TRIS DIENAS.

I.

Man bunant valdiškojo tarnyboj viršininku pavargėlių prieglaudoj, kur įvairių tautų biednuomenė randa sau prieglaudą, tarpe jų buvo įvairių žmonių; daugiausia tokių žmonių, kurie iš jaunų dienų augę be globos ar tai pabėgę nuo tėvų, išsitrakę po plačiąja Amerika, sulaukę senatvės, palieję ar taip nelaimė ištikus, tėvams mirus, netekus globėjų-auklėtojų, augę iš mažumelės prie svetimų, stumdomi, ujami iš vietos į vietą, negavę iš mažens atatinamo auklėjimo, neturinti jokių giminių, negavę netik mokyklos auklėjimo, bet nei naminių patarimų, taip sakant augę kaip girioj medžiai, netekę jėgos elgėtūti ir pagaliau senatvės sulaukus, neturint kitos vietos, patekę į prieglaudos namus.

Bet kaip abelam laisvam gyvenime turime įvairių žmonių, taip ir prieglaudos namuose tarp keleto tukstantų atsiranda įvairių tipų: inteligentų, įvairios profesijos žmonių, skulptorių, artistų, meno ir literatūros mėgėjų. Vieni tų žmonių į tą antros eilės kalėjimą pateko netekę ramkos ar kojos kokiai nors nelaimėi ištikus; kiti, laužydami gamtos įstatumus, papuolę į nelaimę, nepagydomą ligą, ten prieglaudą randa tol, kol egzistuoja; kiti nustoję šviesybės, netekę akių, negalėdami sau pragyvenimo pelnyt, laikomi tokioje prieglaudoje.

Viena tokių nelaimingų buvo Gabriela, kuri iš prigimties buvo neregė, bet išmažens augusi prie motinos, kuri savo nelaimingą Gabrielutę auklėdama, matomai, nešykštėjo pamokų, įdėjo visą savo motinišką jausmą, atidavė savo visą sielą, taip kad su Gabriela pasikalbėjus galima buvo jausti, kaip atsipindi jos motinos visos ypatybės. Gabriela dabar jau buvo arti penkių dešimčių metų amžiaus. Kuomet ji neteko motinos, tapo atvežta į prieglaudos namus. Nelaimingūji moterišk jokių artimų ir giminių neturėjo. Jos tėvas buvo ištiktas nelaimės kariškoje tarnyboj. Motina, gaudama pensiją, gyveno ir ją maityno. Netekus motinos, kuri sulaukusis senyvo amžiaus numirė, Gabriela neteko namų.

Man užėmus viršininko vietą ir susipažinus su tų nelaimingų žmonių padėtimi, stengias visomis išgalėmis palengvinti jų buklę. Todel, kad sumažinus nuobodumą, surengdavau vakarus su įvairiais pamarginimais, nes iš tų pačių senelių budavo visokių: vieni mokytojų griežti smuiku, kiti mandeliną skambint, dar kiti fleitą švilpti. Susidarydavo tikras orkestras. Buvo senas bėno vedėjas, kuris parašydavo orkestraciją ir sumokydavo susidariusį orkestrą taip, kad žiemos metu vakarais susirinkdavo iš visų budinkų į auditoriją pasiklausyti duodamų to orkestro koncertų.

Budavo surengiami kontestai, su tam tikromis dovanomis; čekių žaidimas, kortomis lošimas, tai vėl budavo užprašydavau iš kitų departamentų viršininkus su paskaitomis. Kadangi prieglaudos namai susidėjo iš įvairių skyrių, tai buvo prijungta ir ligoninė, kurion budavo sugabenami iš viso pavieto neturintgi ligoniniai. Šioje ligoninėj visuomet budavo nuo šimto penkiasdešimtis iki dviejų šimtų ligonių, pora specialistų daktarų ir keletas jaunų praktikančių, pusė tužino slaugių ir kita tiek studentų. Todel, surengus paskaitas, daktarai skaitydavo paskaitas iš higijenos, sveikatos ir medicinos sryties.

Tulais vakarais sutaisydavau iš tų pačių prieglaudoje esamų žmonių debatus. Vieni papasakodavo apie civilinę karą, kiti apie industriją, kaip pradėjo surasti kalnuose amėninę anglį ir kaip iškastu kanalu nuo Pottsville iki Philadelphia, apie pusantrų šimto mylių, plukdydavo tam tikruose luotuose iškastą produktą.

Kiti nupasakodavo, kaip atsirado galvažudžių organizacija, kuri užpukdinėdavo naktimis angliakasyklų viršininkus ir visas šeimas išžudydavo. Šių piktadarių vadu buvęs tulas Maley McMayer. Taip išsidrąsinus šios slaptos organizacijos grupė, užpludinėjo netik darbdavių šeimas, bet ir atėivius: ungarus, lenkus ir kitus.

Lietuvių tais laikais dar nebuvo girdėti. Iš tokių atpaskojimų, kartais, kildavo gana karšti debatai, nes pasakotojai užplūdavo praeities gyvenimo eigos žinovus taip, kad į debatus tekdavo ir man įsimažyti ir argumentuojančius sustabdyti.

Vieną vakarą pasirijo pareikšti savo gyvenimo įspūdzius ir Gabriela. Septintą valandą vakare Gabriela, kuri gimusi neregė, jau buvo auditoriojoj. Jos prakalbos tėma buvo „Kad nors tris dienas“.

(Daugiau bus)

Pramonę Edantis Kirminas

(Tąsa nuo 3 pusl.)

rupina. Gerovės nesimatant, šaukiamasi įvaldžia: duokit mums paskolas! Išpirkit iš mūsų geležinkelius! Ir... žinokitės. Valdžia žiuri į geležinkelių padėtį, bet... išėitis kėbli.

„Mielą Svečias, Bet Gaila Varskės“.

Geležinkelių padėtis tyriminėjo komisijos pirmininkas Creel mano, kad pirmiausia reikalinga išnaikint tarpdavines konkurencijas ir panaikint viršininkams pensijas, iš ko susitauptų išėigos iki 200 milijonų dolerių per metus. Toliaus, uždaryt apie 27,000 mylių geležinkelių, nes tiek jų visoje šaly yra perdaug; ypač nereikalingi trusto superkioti geležinkeliai, bėgant

preta vienas kito. Miestuose palikt tik po vieną stotį. Visų klesų vagonus imt vartonen tik vieno tipo, nes dabar vartojant 200 tipų garvežius ir tiek pat tipų vagonus, vis reikalinga atskiros dirbyklos, atskiri aptarnautojai ir tt. Visa tai įgyvendinus, susitauptų daug šimtų milijonų dolerių kasmet ir geležinkeliams butų galima atsigrėbti.

Iš vienos pusės Creel'o pasiulymas skamba gana gražiai, bet iš kitos pusės jis pavojingas šaliai. Jo pasiulymus vykdant gyveniman, mažinant geležinkelių išlaidas, prisiėitu paleist iš darbo tukstantines minias darbininkų ir bedarbių armijos užtvirtų naujus plotus. O kadangi dabar prezidentas Roosevelt ieško budų kaip jau esančią bedarbę prašalinus, kaip bedarbiams darbo suradus, tai, kasžin ar jis pritarš Creel'o pasiulymui.

CHICAGO, ILL.
Lietuvių Advokatų Draugija Priėmė Svečią.

Trečiadieny, spalio 4 d., 1933 m., Lietuvių Advokatų Draugijos pirmininkas, John T. Zuris, sukviėtė burį lietuvių advokatų del pagerbimo svečio, William F. J. Howard, Attorney-at-law, iš South Boston, Mass. Advokatas Howard ir jo moteris buvo priimti viršminėtos draugijos grupės narių, kur buvo surengti pietūs valgykloj Chicago Bar Association.

Yra apgailėtina, kad ne visi advokatai dalyvavo šioj puo-

sinant ir, niekur nedalyvaujant, nesunku įvykdinti: rašykime visi iš visur į WOR radio stotytojų, uoliai ir intensyviai stotį (New York'an), reikalaudami, kad jis dainuotų lietuviškai. Tai, beabejonės, jei mes slų New Yorke. Ir štai, netikėtai, 24 d. rugsėjo, š. m. vakare, per WOR radio stotį mes lietuvių vėl jį išgirdome dainuojant. Dainavo jis, kaip man viena ypata išsireiškė, taip puikiai, kaip kad dđinoja garsūs rusų dainininkas Šaliapinas. Tačiau daugelis philadelphiečių lietuvių murmą, kad jis dainavo ne lietuviškai, bet rusiškai. Nebėr ką mums lietuviams, murmėti, nes jis tą darė aplinkybių prispirtas. Jei mes, lietuvių, norime, kad jis butinai dainuotų lietuviškai (ko ir jis yra. O jis tuo tarpu, nesigar-

K. V. Jo Senas Bičnuolis.
Gera priežastis nepašventina karo, bet geras karas pašventina priežastį.

...o...

Neapykanta nėra inteligentijs.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ DARIAUS-GIRĖNO ORGANIZACIJOS FONDŲ SUŠIRINKIMO.

Spalio 15 d., Karalienės Angelių parapijos svetainėje įvyko Dariaus-Girėno Fondo organizatyvis susirinkimas, kurį sušaukė trys jau pirmiau panašaus tikslo čia siekiantieji komitetai ir jų kūrėjai atsivėję draugijų bei kuopų atstovai — viso apie 120 žmonių.

Susirinkimą atidarė p. J. Ginkus, paaiškindamas susirinkimo tikslą. Įžangines prakalbes pasakė p. J. Krušinskas ir Lietuvos aviacijos leitenantas Povilas Nakrošis, kuris dabar Amerikoje lankosi. Susirinkimo prezidiuman išrinkta: pirm. K. Vilniškis, pagelb. D. Klinga, sekretoriais E. Rudnikas ir J. Tumasonis; rezoliucijų komisijon: J. Valaitis, D. Klinga, J. Krušinskas, J. Baltamaitis ir J. Antanavičius.

Susirinkimui susiorganizuotas, imta svarstyti trijų komisijų bendrai pateiktas Dariaus-Girėno Fondo statutus. Statutas gana trumpas ir priimtas su mažais pataisymais. Daugiausia ginčytasi už tai, kiek turi draugijos ir ką fondą įstojo mokėti ir kas gali būti nariais rėmėjais ir garbės nariais. Po ilgojų ginčų, nutarė: draugijos privalo mokėti po \$3.00 ir gali turėti po vieną atstovą nuo kiekvienų 25 narių, bet ned daugiau 5 atstovų, nepaisant kaip didelė organizacija būtų; nariais rėmėjais bus tie, kurie įmokės \$1.00 ir jie neturės jokio sprendžiamo balsų; garbės nariais bus tie, kurie į fondą sumokės \$25 ir jie turės sprendžiamą balsą visuose fondo tarimuose. Ši organizacija vadysis Dariaus-Girėno Fondas. Jos tikslai: tinkamai pagerbti garbingai žuvusius mūsų lakunus Darių ir Girėnų ir tam pagerbimui svarbiausi budai bus šie: a) Tinkamo monumento pastatymas; b) Pasirūšinti Dariaus ir Girėno misiją baigti kvalifikuotų lakunų finansavimas; c) Aviacijos pasiūlymams lietuviams premijų ar stipendijų steigimas; d) Dariaus ir Girėno mūšio paminėjimui minios metinių sukaktuvių rengimas, kas pripuola liepos 15 d. kiekvienais metais ir vietų Dariaus-Girėno vardais pavadinimas, ir tt.

Apsvarstius statutą, priimta keturios rezoliucijos: 1) Griežtas pasmerkimas Chicagos socialistų (?) suorganizuotos Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos, buk tie „socialistai“ minimą organizaciją įsteigę ir skridimą į Lietuvą rengia komerciniais ir biznio pamatais; 2) Padėka visiems kolonijų komitetams, kurie visokiais būdais rėmė Dariaus-Girėno skridimą ir užuojautą žuvusių lakunų giminėms; 3) Atsižvelgiant į vokiečių barbariškumą Klaipėdos Krašte ir Prūsų Lietuvoje, persekiojant tenatinius lietuvius, susirinkimas išnešė rezoliuciją perspėdamas Lietuvos Aero Klubą, kad jis nepirkty iš vokiečių to žemės sklypo, kur mūsų lakunai sutiko mirtį ir ten nestatyty paminklo, nes tokio paminklo statymas toje vietoje būtų nuolatinė lietuvių vokiečių santykių ardymo priežastis. 4) Kadangi spalio 15 dieną New Yorke minėta Kosciusko 150 metinės sukaktuvės, šis susirinkimas išnešė rezoliuciją, kuri bus pasiūsta New Yorke valstijos apšviotos departamentui, įrodant, jog Kosciuska buvo lietuvis ir kad mokyklų vadovuose jis būtų lietuviu vadinamas.

Išrinkta pastovus komitetas iš 9 narių ir komisija iš 15. Padaryta ir keletas menkesnės svarbos nutarimų.

Kaslink paties susirinkimo, reikia pasakyti, kad jis buvo pusėtinai netvarkiai vedamas ir vienaspalvis. Iš visos susirinkimo galiojančios atmosferos matėsi, kad katalikiškai nusiteikę dalyviai ir vadai į šį susirinkimą atėjo suorganizuotai ir jį vedė sulig jau išanksto sudarytos mašinos. Kai kurių katalikiškų organizacijų atstovybė matėsi perdidelė. Pavyzdžiui, net Vytauto spaustuve atstovauti atsiūsta du atstovai. Kaip išrinkimas susirinkimo prezidiumo, taip ir komitetą bei komisijas, matyt, buvo išanksto suplanuotas. Ir visa tai mašininu būdu pervesta. Dėlto buvo tokių dalyvių, kurie numatę vienpusiškumą, jautėsi nepatenkinti ir susirinkimą apleidė dar mėsėjus jam gerai įpusėti. Kai kurie buvo nepatenkinti ir pirmąją rezoliuciją. Esą, kam kenkti tokiam darbui, kuris jau pradėtas? Prie to, į šį rinkimą Dariaus-Girėno Fondo valdybą ir komisiją įeina labai nelygi proporcija Brooklyno lietuvių, išimtinai ten dominuoja katalikiški vadai ir vadukai, kurių priešakystovi kunigai Pakalnis ir Balckumas. Atstovs.

ISVYKO Į LIETUVĄ. SLA. 23 kp. pirm., Ant. Staniškis iš Shenandoah, Pa., United States Lines laivu „Manthattan“ spalio 11 d. išvyko į Lietuvą. Gerb. SLA. veikėjas buvo užėjęs į SLA. Centro įstaigą atsiveikinti ir iš jo sužinojo, kad mano užtrukti Lietuvoje iki lapkričio 25 d. Ta proga p. Staniškis mano apsilankyti Paryžiuje ir kituose Europos didmiesčiuose. Išvykstantį SLA. veikėją išlydėti atvyko jo automobiliu net iš Shenandoah, Pa., ponija Olga Staniškienė, p. Staniškio žmona, p. Juozas Rutkauskas su žmona ir ponija Branauskienė. Linkime SLA. veikėjui p. Staniškui laimingos ir smagios kelionės į Lietuvą ir atgal į Ameriką, taip pat smagiai praleisti rudeniškas atostogas senojai tėvynė.

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS K. KATKEVIČIENĖ. Spalio 11 d., laivu „Europa“ sugrįžo iš Lietuvos čekagietė pasiūmėjus SLA. ir visuomenės veikėja — SLA. 134 kuopos narė ponija K. Katkevičienė. Prapūtį pasilėjęs po kelionei pas savo gimesis Great Neck, L. I., ponija Katkevičienė apsilankė ir „Tėvynės“ redakcijoje ir papasakojo savo įspūdžius iš gyvenimo Lietuvoje. Kadangi poniai Katkevičienė teko Lietuvoje išgyventi 16 mėnesių, tai ji nuodugniai Lietuvos gyvenimą yra patyrusi. Kiek teko pastebėti iš gerb. Viešnios, tai ji Lietuva apsilankė. Jai labiausiai nepatiko Lietuvos valdininkijos ir aplaumi intelligencijos išdidumas. Tik vienu valstybės teatru ponija Katkevičienė, negali atsigerėti, tai esą tikras kultūrinis Lietuvos židinys. Opera ir drama ją tiesiog žavėjo. Šiaip prapūtį Lietuvos žmonių gyvenimą gana sunkus ir kaimiečiai labai skundžiasi dabartine padėtimi. Valdininkų tarpe biurokratizmo nestinga. Net už tokius menkniekius, kaip užsiimimą užmokėti penkis litus ir mėnesį už leidimą gyventi Lietuvoje, rašomi protokolai, baudžiama pinigėmis pabau-

domis ir net galėjimu grumojama. Tokis incidentas teko ir pačiai poniai Katkevičienėi pergyventi. Vadimasi, Amerikos lietuvių veikėjai poniai Katkevičienėi buvo pasiūlyta susipažinti su Lietuvos kalėjimu vienu užtai, kad ji užsimiršo užsimokėti penkis litus, kad jai būtų galima dar mėnesis laiko pagyventi toje Lietuvoje, kurios gerovei ji visą amžių dirbo. Skaudesnės gyvenimo ironijos negali būti. Aplamai paėmus, ponija Katkevičienė sako, kad poros mėnesių paviešėjimas Lietuvoje ir ilgesnis tenai pagyvenimas yra du skirtingi dalykai. Kadangi ponija Katkevičienė su reikalais užtruko New Yorke kelio dieną, tai spalio 14 d. vakare Viešniūnų namuose susužino viešniai sutikti šeimos niskas pokilis. Spalio 15 d. ponija Katkevičienė viešėjo pasponus Vinikus.

LANKĖSI REDAKCIJOJ. SLA. 235 kuopos vice-pirmninkas p. A. Degutis iš Albany, N. Y., atsilankė „Tėvynės“ Redakcijoje ir SLA. Centro Raštinių. Dabar p. Degutis eina S. L. A. 235 kuopos pirmninko pareigas, tai norėjo pasitarti kuopos veikimo reikalais, ypatingai del rengiamo kuopos vakaro lapkričio mėnesį, kad gaus kalbėtoją paaiškinimui Susiuvienijimo svarbiųjų tikslų ir naudingumo kiekvienam lietuviui. Anot p. Degučio, Albany lietuvių kolonijoj yra nemaža dirva Susiuvienijimo praplėtimui, tik reikia vietos lietuviams tinkamai išaiškinti Susiuvienijimo naudingumas. Šituo reikalui p. Degutis rodo susitarę su SLA. Sekretorium Dr. Viniku.

PARENGIMAS VILNIAUS VADAVIMO NAUDAL. Lietuvių Atletų Klubi bus rengia šokių Vilniaus vadavim naudai šeštadienį, spalio 21 d., savo kambaryuose. Pradžią 8:30 val. vakare. Bus gera muzika ir užkandžiai. Visi atliks savo pareigas sulig Vilniaus vadavimo ir visus geros valios lietuvius nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į šį mūsų parengiamą. P. Aleksis.

RENGIAMAS LINKSMAS BALIUS. LSS. 19 kuopa rengia linksmą balių šeštadienį, spalio 28 d., Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Prasidės 7:30 val. vakare. Šokiams gros V. Berenio radio orkestras, todėl visi atsilankiusieji galės smagiai ir iki šocijai prisioškiti.

Brooklyno ir apylinkės lietuvių nepraleiskite šios progos gražiai, draugiškai pasilinksmininti. Mes stengsimės visus patenkinti ir patarnauti skaniais užkandžiais. Visus nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į šį linksmą balių. Komisijos Narys P. T.

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SUVAŽIAVIMAS. Spalio 11 ir 12 d., „Vienybės“ salėje, Brooklyne, įvyko Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos metinis suvažiavimas. Suvažiavusieji organizacijos nariai apsvarstė savo biznio reikalus ir be kita nutarė sekama vasarą rengti 6 oficialios ekskursijas į Lietuvą ir vieną neoficialę ekskursiją. Sąjungos valdybė išrinkta sekanti agentai: Juozas Ambraziejus — pirm., A. Ripkevičius ir K. Sidabras — vice-pirmninkais, Jonas Sekys — sekretorium ir A. S. Trečiokas — išdininku. Kaip kiekvienais metais suvažiavusius agentus pavaišina laivų kompanijos, taip buvo ir

laiku šio suvažiavimo. Spalio 11 d. Švedų Amerikos Linija savo laive „Kungsholm“ iškėlė agentams ir jų draugams puikius pietus. Dalyvavo ir kai kurių laikraščių atstovai. Suvalgius skanius pietus Linijos atstovas p. V. Mučinskas pasveikino visus atsilankiusius pas Švedų Amerikos Liniją į svečius ir paaiškines šios linijos palaikomą nuolatinį susiuvienijimą su Lietuvos uostu Klaipėda, priminęs, kad baigiamas statyti didelis garlais susiuvienijimui tarpe Švedijos ir Lietuvos Baltijos jūra, pakvietė Sąjungos pirmninką p. Ambraziejų pakalbėti ir kitus pakviesti pakalbėti. Paaiškines kai kuriuos dalykus p. Ambraziejus, pakvietė pakalbėti „Tėvynės“ redaktorių S. E. Vitaitį, „Vienybės“ redaktorių J. Tysliavą, Lietuvos vice-konsulą Daužvardį ir P. Bukšnaitį. Vėliaus išėjus ant laivo dēnio p. Lukšys nuėmė visus dalyvius į judomus paveikslus.

Tos dienos vakare North German Lloyd linija savo laive „Stuttgart“ surengė agentams ir jų draugams pokilį. Susirinko skaitlingas burys svečių ir visi tikrina, kad čia turėję tikrai smagu pasilinksminimą. Čia taip pat pasakyta kalbos įvairiais agentų ir turizmo reikalais.

Spalio 12 d. Cunard Linija pavaišino agentus puikiais pietais Purvėno valgykloje, Brooklyne. Reporteris.

RADIO WWRL PROGRAMOS MOKYKLA. Jono Valaičio vedama lietuvių radio vėlamda iš WWRL stoties jau suspėjo įkurti ir lietuvių kalbos mokyklėlę ponų Degulio ir Šapalo salėje, 147 Thames St., kampas Varrick Ave., Brooklyne. Mokytojaūja p. Jonas Steponaitis, žinomas operėiū „Lietuvaitė“ ir „Alynyte“ autorius. Pamokos pirmadienių vakarais nuo 5 val. po pietų. Spalio 9 d. prasidėjo pamokos ir tą patį vakarą 7:30 val. įvyko pirmas tėvų susirinkimas. Darbas pradėtas ir bus vedamas rimtai. Radio WWRL programo vedėjai pasirošę lietuvių kalbai ir menui pasidarbuoti. Kitos kolonijos prašomos neatidėliojant susirašyti su WWRL radio programo vedėju p. J. Valaičiu, WWRL Station, Lithuanian Program, Woodside, L. I. Padės jįs vaikūčiams išmokti lietuviškai kalbėti, dainuoti, rašyti, skaityti. Darbą dirbs atsakomingi ir savo pareigas žina mokytojai. Rep.

Kuopos Susirinkimas Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 29 dieną spalio, 1:30 val. po pietų, Julius Danulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite pribūti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite atsivesti savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos. P. Augustaitis — sekr.

ISGIRSK LIETUVIŠKĄ RADIO PROGRAMĄ IŠ STOTIES WBBR 1300 kc. 2306 m. Šėkmadienį, Spalių 29 Dieną, Lygiai Nuo 3:20 Po Pietų. Išgirsi naudingą ir pamokiančią paskaitą ir lietuvišką muziką.

Paieškojimas Sadauskui priklauso \$10,000. Juozui Sadauskui, kilusiam iš Alovės valsč., Alytaus apskr., priklauso iš tuos įstaigos \$10,000. Pilnas žinias šiuo reikalui galima gauti Lietuvos Generaliniam Konsulate, 11 Waverly Place, New York City. Pats Sadauskas arba jo draugai bei pažįstami prašomi atsiiepti laisčiau nurodytu adresu.

VISTIENOS PIETUS. Pas Motiejų Petrū Nėdiolį, Spalio 29 Dieną, 1933 Metų, Ant Valinčiaus Farmos, Dallas, Penna. Bus valgyti ir gert įvales. Taipgi už tą patį tikieta bus leidžiama žąsis išlaimėjimui. Tikietas \$2.00.

PRIDUODA NAUJOS SPĖKOS IR GYVUMO SILPNIEMS. Žmonės, kurie del senatvės arba kitokios priežasties jaučiasi silpni ir nesveiki, atgauna savo jėgas, sveikata ir pasidaro stipresni ir gyvesni po to kaip jie vartoja NUGA-TONE.

NUGA-TONE yra pastebėtinai vaistas del moterų ir vyrų, kurie susilaukė senatvės. Jis padaro juos sveikesniais, tvirtesniais ir priduoja jiems naujų spėkų darbui. Įeigu jūs esate senas arba silpnas, pamėginkite NUGA-TONE. Po kelių dienų jūs pastebėsite didelį pagerinimą. NUGA-TONE parduodamas visose vaistinyčiose. Ne primkite pamėgdiojimų. Niekas kitas jums nepagelbės taip kaip NUGA-TONE.

L. Š. Knygyno Knygų Naujas KATALOGAS. Jau gatavas. Reikalaudami katalogo parašykite aiškiai savo pavardę, adresą ir įdėkit tricitį pašto ženklelį prisuitinio lėšoms apmokėti. Adresuokit šitaip: Liet. Švietimo Knygynas, 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW YORK-KLAIPEDA PER GÖTTEBURGĄ, ŠVEDIJĄ SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

„BALTASIS SVEDŲ LAIVYNAS“ Greita kelionė į Lietuvą per Švediją. Laivai išplaukia iš New Yorko Pier 97, gale W. 57-th St. M. L. „Kungsholm“ ... Spalio 24 S. S. Drottningholm ... Spalių 31 S. S. Drottningholm Lapkričio 29 M. L. Gripsholm ... Gruodžio 9 Kalėdų Ekskursija į Lietuvą Didelį, balti ir gulbės laivai. Erdvis ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėj: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant „Baltuųjų Svedų Laivynu“, kelionė buna pertrumpa. Kreipkitės į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 21 STATE ST., NEW YORK, N.Y.

I LIETUVĄ. Reguliariai Išplaukiami Smagi Kelionė Žemos Kainos Du Kalėdų Švenčių Išplaukiami: „United States“ Lapkričio 25 „Frederik VIII“ Gruodžio 9. Išplaukimų surašą 1934 metams, kainas ir kitas informacijas suteikia agentai arba ofisas Scandinavian-American Line 27 Whitehall St., New York

Reumatizmas Sausgėlė Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kauči Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukiniu, nes skaudėjimai nat pratalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršmėntas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c, ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalains gydysis, kaina 50 centų. JUSTIN KULTS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Nuo Muskulų Skaudėjimo Staudami, paile ir perardibe muskulai gražinami į normalį gyvumą ir išvėrmę ištrinami juos ANCHOR Pain-Expeller. Kuomet jus muskulai yra skaudami, kuomet jus visas kūnas pilnas skaudžių trukčių ir gėlimų nuo perdidelio fizinio ištempimo, gerai išsilykite su Pain-Expelleriu ir atsigaikite. Galimas daktas, kad visur toliau išsilytinių pasiekit palengvinimo kėntėlimu. Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c. — skirtingi didumo bonketai. Tikrai tikras turi Inkaro vaistaienių. PAIN-EXPELLER

UŽ LIETUVOS BONUS Mes mokame augščiausių rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus. Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ POPULIARIAIS, GREITAIS LAIVAIS BREMEN • EUROPA Specialiai traukiniai stovint šalimais garlaivio Bremer-havene, užtikrina labai patogią kelionę į LIETUVĄ GREIČIAUSIAS KELIAS Į TĖVYNĘ Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE Galima Gauti Sekančios Knygos: Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. \$1.00 Apžrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c. Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c. Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 20c. Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai 20c. Kas iš Kur Pareina? 20c. Kelionė į šidlavą — pusl. 48 15c. Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 40c. Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 35c. Liudvikas Pasteris — pusl. 48 15c. Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c. Susiprato — pusl. 64 20c. SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00 Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UZ PILNĄ KAINĄ: Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose 25c. Aras, Kvartetas 40c. Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl. 50c. Geografija arba žemės Aprašymas 467 pusl. 3.00 Laimės Ieškotojai — 4-rių Veisėjų Drama 40c. Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 253 1.00 Valgių Gaminimas ir Namų Prižiurėjimas 173 pusl. \$1.00 Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. \$2.25 Vaikų Daržymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 1.00 Vaikų Daržymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės moksliui), pusl. 314 1.00 Vaikų Daržymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00 Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25 Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.: Birutės Arija 30c. Eglė (Žalčių Karalienė) 10.00 Kanklės 1920 Metų 2.00 Pasaka (Dramatiška Daina) 80c. Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas 75c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TEVYNEJE“.